Ազգ
Azg armenian daily

20 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1996, ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ # 220 (1226)

Բուտրոս Ղալին կամ 1,5 միլիարդ դոլարը

19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ԱԶԳ-ՌՈՅԹԵՐ»: Ինչպես և սպասվում էր, Միացյալ Նահանգներն այսօր վետո դրեց ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի պաշտոնում Բուտրոս Բուտրոս-Ղալիի երկրորդ ժամկետով պաշտոնավարման վրա: ՄԱԿ-ի Անվտանգության 15 անդամանոց խորհրդում Միացյալ Նահանգները միակն էր, որ չպաշտպանեց Բուտրոս Ղալիի վերստին պաշտոնավարումը: ՄԱԿ-ում Միացյալ Նահանգների դեսպան Մադլեն Օլբրայթը խորհրդի անդամներին հայտնեց, որ ցանկանում է դրել 74-ամյա եգիպտացի դիվանագետի երկրորդ ժամկետում պաշտոնը ստանձնելու դեմ: Նա ավելացրեց, որ Բուտրոս Ղալին կորցրել է ամերիկյան [illegible] վստահությունը: Միացյալ Նահանգների պաշտոնյաները հայտնեցին, որ Բուտրոս Ղալիի հեռանալը միակ միջոցն է հանրապետականների հսկողության տակ գտնվող Կոնգրեսին համոզելու վճարել 1,5 միլիարդ դոլարի պարտքը, որ Միացյալ Նահանգներն ունեն կազմակերպությանը: Միացյալ Նահանգները հայտնեց, որ Բուտրոս Բուտրոս-Ղալին չի հաջողվել բարեփոխել կազմակերպությունը և կրճատել նրա ծախսերը, իսկ ՄԱԿ-ի խոսնակներից մեկը հայտնեց, որ Բուտրոս Ղալին չի հանելու իր թեկնածությունը:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԲԸ Միության 79-րդ ընդհանուր ժողովը Փասադենայում

1994-95 թթ. Միությունը ծախսել է 40 միլիոն դոլար
Ռիչարդ Մանուկյանը, Գարեգին արք. Ներսիսյանը, Բենոն Սևանը և ուրիշներ ընտրվեցին գերագույն ղեկավարության անդամ

ՓԱՍԱԴԵՆԱ (ԿԱԼԻՖՈՐՆԻԱ, ԱՄՆ). Ինչպես տեղեկացրել էինք, Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության 79-րդ ընդհանուր ժողովը (համագումար) կայացավ նոյեմբերի 16-ին, Միության Փասադենայի Ալեք Մանուկյան կենտրոնում: Փոխատենապետ և խորհրդի Պետ Սեդրակյանի ներածական խոսքից հետո ողջույնի խոսքով հանդես եկավ Կալիֆորնիայի շրջանային հանձնաժողովի ատենապետ Կարո Արմենյանը:

Աշխարհի տարբեր վայրերից ժամանած պատգամավորները 1 րոպե լռությամբ հարգեցին Միության ցկյանս նախագահ Ալեք Մանուկյանի և հանգուցյալ մյուս անդամների հիշատակը: Այնուհետև ընտրվեցին հանձնախմբերի անդամները՝ վերստուգիչ հանձնախումբ՝ Վահե Արփինյան, Տիգրան Աբրահամյան և Անդրանիկ Բամաշյան, հաշվեքննիչ՝ Դավիթ Բաղդասարյանը, Վահե Ձաղմադարյանը և Պետրոս Փիլիպոսյանը, քարտուղարներ՝ Յոլենի Սաֆարյանը, Կարո Արմենյանը և Բաբգեն Գարբազյանը: Ներկա էին 109 պատգամավորներ 12 երկրներից:

Փոխատենապետ և գանձապահ Նուպար Նազարյանն ու Մայքլ Աճեմյանը ներկայացրին Միության 1994 և 1995 տարեշրջանների ֆինանսական տեղեկագրությունը, որն ընդգծում էր, որ Միության միջոցները 1993 թ. 152 միլիոն դոլարից 1995 թ. հասել են 168 միլիոնի: 2 տարիների ընթացքում Միությունը ծախսել է 40 միլիոն դոլար, այդ թվում կրթական նպատակներով՝ 23 միլիոն, մշակութային ծրագրերի համար՝ 9,5 միլիոն, Հայաստանի ծրագրերի՝ 6 միլիոն, բարեգործական նպատակների՝ 1 միլիոն, ազգային-կրոնական տարբեր հաստատությունների՝ 600 հազար:

Տեղեկագրի ճանաչումից ու հաստատումից հետո ընդհանուր ժողովը ծանոթացավ կենտրոնական վարչական ժողովի և կանոնադրական փոփոխությունների հանձնախմբի անդամներ ընտրելու աշխատանքին: Առաջիկա 6 տարվա համար ՀԲԸՄ կենտրոնական վարչական ժողովի անդամ ընտրվեցին կամ վերընտրվեցին Միհրան Աղբաբյանը (ԱՄՆ), Էդվարդ Աղամյանը (Ֆրանսիա), Աբրահամ Գյոնջյանը (Կանադա), Ռիչարդ Մանուկյանը (ԱՄՆ), Նազար Նազարյանը (ԱՄՆ), Գարեգին արք. Ներսիսյանը (Հայաստան) և Լուիզ Մանուկյան Սիմոնը (ԱՄՆ): Չորս տարվա համար նույն ժողովի անդամ ընտրվեց դիվանագետ Բենոն Սևանը, իսկ Կարոլ Ասլանյանն ու Ժոզեֆ Բասմաջյանը (ԱՄՆ)՝ 2 տարվա համար: Կենտրոնական վարչության ժողովի կողմից առաջարկված կանոնադրական փոփոխությունները բանաձևեց Յոլենի Սաֆարյանը:

Լուիզ Մանուկյան Սիմոնը ներկայացրեց ընդհանուր ժողովին ներկա գտնվող հյուր անձնավորություններին՝ Փասադենայի քաղաքապետ Վիլյամ Փաֆարդին, ՀՀ գլխավոր հյուպատոս Արմեն Բայբուրդյանին, Ավստրալիայի և Նոր Զելանդիայի հայոց առաջնորդ Աղան արք. Բալիոզյանին: Ցուցադրվեց հատուկ տեսաֆիլմ՝ «Բարեգործության ճամփա», նվիրված Ալեք Մանուկյանի կյանքին ու գործունեությանը: Դրան հաջորդեց հանգուցյալի որդու՝ մեծ արդյունաբերող Ռիչարդ Մանուկյանի խոսքը իր հոր մասին: Ռ. Մանուկյանը ներկա պատգամավորներին իր շնորհակալությունը հայտնեց իր հանդեպ ցուցաբերված վստահության համար և հավաստիացրեց, որ առաջիկա տարիներին նվիրվելու է ՀԲԸ Միության նպատակներին ու իդեալներին:

Ուղերձ արտասանեց նաև նախագահ Լուիզ Մանուկյան Սիմոնը: Հարգանքի տուրք մատուցելով հանգուցյալ իր հորը, նա խոսեց անցյալ 2 տարիներին Միության գործունեության, կրթական և հայաստանյան ծրագրերի առաջադիմությունների, ինչպես նաև դեպի 21-րդ դար մշակութային ծրագրերի մասին: Լուիզ Մանուկյանը [illegible] շնորհակալություն հայտնեց Ռուբեն Ներդյանին և Վարդգես Բաղյանին միության ղեկավարության կազմում երկարամյա աշխատանքի համար: Նա հայտնեց, թե այդ երկու անձնավորություններն էլ [illegible] մի շարք պատճառներով: Լուիզ Մանուկյանի ուղերձն ընդունվեց հոտնկայս ծափահարություններով:

79-րդ ընդհ. ժողովը փակվեց Արևմտյան թեմի առաջնորդ Վաչե արք. Հովսեփյանի աղոթքով:

ԵՐԵՎԱՆ

ՀՀ վարչապետ Արմեն Սարգսյանը հանդիպեց ՀՌԱԿ պատվիրակության հետ

Նոյեմբերի 19-ին Հայաստանի Հանրապետության վարչապետ Արմեն Սարգսյանը հանդիպում ունեցավ [illegible]

[illegible]

ԱՍՈՒԼԻՍ

Ադրբեջանը հրաժարվում է համատեղ հայտարարության վրա աշխատելուց

«Նոյեմբերի 19-ին ադրբեջանական կողմը տեղեկացրել է մեզ, որ մինչև [illegible] գագաթաժողովը մնացած կարճ ժամանակահատվածում չի [illegible] համատեղ հայտարարության վրա աշխատանքը»: Այս մասին երեկ հայտարարեց նախագահի մամուլի քարտուղար Լևոն Զուրաբյանը, [illegible] Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև ձեռք բերված պայմանավորվածությունների լուրջ խախտում: [illegible]

[illegible] Լևոն Զուրաբյանը [illegible] Հայաստանը [illegible] ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի [illegible] Ադրբեջանի հետ:

[illegible]

ՀՀ նախագահական ընտրությունները Եվրախորհրդարանի գնահատմամբ

«Երևան» կենտրոնի տեղեկատվության համաձայն նոյեմբերի 14-ին Եվրախորհրդարանը բանաձև է ընդունել Հայաստանի նախագահական ընտրությունների վերաբերյալ: Եվրախորհրդարանը «նկատի ունենալով, որ միջազգային դիտորդները (հատկապես ԵԱՀԿ) նկատել են բազմաթիվ անկանոնություններ և «ընտրական օրենքի խախտման մի շարք լուրջ դեպքեր», որ նկատված անկանոնությունները [illegible] խորհրդարանի 8 անդամներ ձերբակալվեցին և զորք ու տանկեր մտցվեցին [illegible]» [illegible] Եվրախորհրդարանը [illegible] Հայաստանի նախագահին և խորհրդարանին:

«Ազատություն» ռադիոկայանի հայկական ծառայության աշխատակից [illegible] Եվրախորհրդարանի [illegible] հետ:

— [illegible]

[illegible]

Վ. Մանուկյանի ներկայացուցիչները լքեցին ՍԴ-ի դահլիճը

[illegible]

ՍԴ-ի նոյեմբերի 19-ի առավոտյան նիստում, երբ ՍԴ անդամները [illegible]

[illegible]

Ընթացիկ

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ

Վազգեն Մանուկյանի ներկայացուցիչները լքեցին ՍԴ-ի նիստերի դահլիճը

Սկիզբը էջ 1

Այստեղ Գ. Հարությունյանը նկատել տվեց, որ Նազարյանի խոսքում հնչած կարգի մասին առաջարկ չկա, կեղ-կասկած հարուցեց նրան «Ըն՞ւս եվ մտնենք առաջարկի մասին»։

Երկժամյա խորհրդակցությունից հետո ՍԴ-ն ներկայացրեց որոշումը գործի նյութերի հետազոտման կարգ սահմանելու մասին։ Ըստ որոշման, ՍԴ-ն որոշել է ԿԸՀ-ից պահանջել նաև համայնքային բոլոր ամփոփ տվյալները, որոնց ծանոթանալու հնարավորություն կտրվի կողմերին։ Իսկ ընտրողների ցուցակների կամ ընտրական այլ սկզբնական փաստաթղթերի հետազոտումը դատական ընթացակարգի ընթացքում հնարավոր չէ համարվել։

Հրանտ Խաչատրյանը լքեցին ՍԴ-ի նիստերի դահլիճը։ Իսկ ԿԸՀ անդամ Վաչիկ Մխիթարյանը կանչվեց ամբիոն, նշեց, որ ԿԸՀ-ի սեպտեմբերի 29-ի որոշումը ստորագրելիս հետո նույն հաստիք կարծիք էր գրել, որ նշել էր, որ արդյունքների ստացման անհրաժեշտություն կա։ Երեկ ՍԴ-ում նա այդ անհրաժեշտությունը բացատրեց «ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ կրկին փաստերով» ցանկությամբ։ Իսկ ԿԸՀ-ի գործունեության գնահատականի մասին հարցին ի պատասխան նշեց, որ «ԿԸՀ-ին այժմյան նոր խոսակցիններ են վերապահված, որ այդ շրջանակներում ծիծաղելի օգտին, ծր Ա. Բաղդասարյանի»։ Այնուհետև Քոչարյանը նշեց, որ ԿԸՀ-ի կազմից անճշտությունների հաշվարկման մեխանիզմը դուրս կտրոններ են ներկայացրել, քվեարկության արդյունքներ, ինչն էլ հիմք է եղել։

Քոչարյանն ընդգծեց, որ ՄԴ-ի այս փուլը համընկել էր նրան, որ անվավեր ճանաչվեն ընտրությունների արդյունքները։ Եվ կարեւոր է, որ զանգվածային օրինախախտումների հետեւանքները անտեսել չի եղել։ Քոչարյանն ուշադրություն հրավիրեց այն հանգամանքի վրա, որ օրենքով սահմանված կարգով ընտրություններից 2 ամիս հետո ընտրողների հետ կապված բոլոր փաստաթղթերը ոչնչացվում են։

Ըստ Քոչարյանի, ՄԴ-ի գործով նիստերի «2-րդ փուլը ցույց է տալիս, որ ՄԴ-ն չի հետևում օրենքին կանոնների վերահսկողության, այլ հորինվում է կեղծիքները»։ «ՄԴ-ն փորձում է ձևացնել շրջանակը, որ դեպի զանգվածային կեղծիքներ չհասնեն», նշեց Քոչարյանը։ Այնուհետև վերջինս ներկայացրեց այն պահանջները, որոնց չբավարարելու դեպքում իրենք ՄԴ չեն վերադառնա։ Ըստ 1-ին պահանջի, պետք է ԿԸՀ-ն ներկայացնի տեղամասային հանձնաժողովների արձանագրությունների հիմքերը։ Այնուհետեւ անդրադառնալով վիճահարույցն ու ընտրությունների միջնորդությունը, որ բավարարվեց ՄԴ-ի կողմից, Քոչարյանը նշեց, որ ԿԸՀ-ի պատասխանատվությունը, քանի որ պաշտպանություն նախատեսված պետք է ներկայացնի այդ ցանկը, փաստեն «ձեռնտու է ՄԴ-ին»։ Քոչարյանը նշեց, որ իրենք պնդում են այս պահանջի վրա։ Անդրադառնալով 3-րդ պահանջին, Վ. Մանուկյանի ներկայացուցիչը նշեց, որ իրենց կողմից ներկայացված 60 հազարից ավելի ընտրողների հասցեները ՄԴ-ն ստուգել, մինչդեռ դրա ՄԴ-ի որոշման, այդ ցանկի ոչ թե վերջնական է միայն Վ. Հախվերդյանը։ Սա նա անընդունելի է իրենց համար։

Հրանտ Խաչատրյանը նշեց, որ ՄԴ-ում փաստերն կողմերին «օգտագործում են որպես սոսնձեներ» եւ նրանց «կեղծում են նոր տեղեկություններով»։

«Հայաստանի դատական վերջին շրջանի ամենավատ գործը եղել է եւ տեղ չկա նոր արդի համար», ասաց Հրանտ Խաչատրյանը։

սարքերի հետազոտմանը դատավարության ընթացքում դատարանն անհրաժեշտ չի համարում։ Իսկ նոր կայացված արձանագրությունների դատական եւ պաշտոնական տվյալների միջեւ տարբերությունները լինելու դեպքում այդ փաստաթղթերը կնախանշեն դատախազության համապատասխան ընթացքի համար։

ՄԴ-ն որոշեց նախ լսել վկաների ցուցմունքները, իսկ Մանուկյանի ներկայացուցիչների առաջարկությունն անդրադարձավ նրանց կողմից վկաների ցուցակը ներկայացնելուց հետո։ ՄԴ-ի մասին ՀՀ օրենքի 21-րդ հոդվածի համաձայն հարավորվել գործում առկա կողմերին չտրամադրված փաստաթղթեր։

ՄԴ-ի այս որոշումը չբավարարեց Մանուկյանի ներկայացուցիչներին, եւ նրանց անունից Շ. Քոչարյանը հայտարարեց, որ իրենց կողմից ներկայացված պահանջները չբավարարելու դեպքում իրենք անմիջապես կհեռանան ՄԴ-ի հետագա նիստերին իրենց մասնակցությունը։

Վ. Մանուկյանի ներկայացուցիչները լքեցին դահլիճը։ Քոչարյանը այստեղ ներկայացրեց է Վ. Մանուկյանին եւ նիստերին չմասնակցելու իրավունք չի կարող ստանալ առանց Մանուկյանի գրավոր համաձայնության։

Ա. Արշակյանը ավելացրեց, որ ՄԴ-ն ժամանակահատվածի 2/3-ը սպառել է, իսկ «մինչեւ հիմա տարվել է ծախսված ժամանակ բարդացված, վերլուծելով բացառելով ՄԴ-ի կողմից»։

Դ. Հարությունյանն այստեղ նկատեց, որ ՄԴ-ի վրա տարածվում է ճնշում է բանեցվում։

Այնուհետեւ Շ. Քոչարյանը եւ կլինեն կեղծիք կասկածելի։ ԿԸՀ-ն կատարել է օրենքով իր վրա դրված պարտավորությունները»։

Այնուհետեւ որոշեց լսել կանչվեց Արմեն Աղաճանյանը երեւանի մարզային հանձնաժողովի նախագահը։ Նրան հարցեր կտրվեն այսօրվա նիստում։

Առայժմ ՍԻՄ-ի գրասենյակում

Նոյեմբերի 19-ին ՍԻՄ-ի գրասենյակում ՄԴ-ի դահլիճը լքած Վազգեն Մանուկյանի ներկայացուցիչներ Շավարշ Քոչարյանը եւ Հրանտ Խաչատրյանը մամուլի առաջիկա հայտնեցին ներկայացնելու համար իրենց այդ քայլի մեկնաբանությունները եւ բացատրությունները։ Շ. Քոչարյանը նշեց, որ «այսօր ՄԴ-ի համար վճռական փուլ էր»։ Իրենց կողմից ՄԴ-ին առաջարկվել էր առավել ընդարձակ դատական նյութ ծանոթանալու համար առաջնորդել «պարտադրության սկզբունքով» նյութերի հետազոտման կարգի ժամանակ։ Այն է, կազմել փորձագետների խումբ, նրանց տալ առավելի ուշադրության պատշաճ տարածքներ։ Ընդհանուր այդ խումբը պետք է կազմեր բոլոր կողմերի առաջարկած թեկնածուներով՝ ամեն կողմից բաղկացած հավասարի կիրառման։ Այս հարցում ՄԴ-ի դիրքորոշումը կարեւոր էր։ Դա չընդունվեց։ Բացի այդ, իրենցն առաջարկներից փաստացի ցանկացած անձնական գործառույթի համար բավական էր անվավեր ճանաչելու ընտրությունների արդյունքները, ընդգծեց Քոչարյանը։ Նա որպես օրինակ նշեց Վայքի 31 տեղամասի գործառնում հայտնաբերված 131 քվեաթերթիկների փաստը, որից 125-ը եղել է Վ. Մանուկյանի

Հրանտ Հակոբյանի տեղը մուրճ չընտրվեց

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Երեկ Ազգային ժողովի նիստերի դահլիճում խորհրդարանի նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը նշել է ապա առաջին նստաշրջանի ընթացքում մեկ ժամ ուշացմամբ։

Քվեարկության դրվեց ՀՀ ԱԺ եռամյա նստաշրջանի եւ հունիսի 30-ի արտահերթ նստաշրջանի ընտրությունների կեսից ավելին անհարգելի բացակայող պատգամավորների մասին հարցը։ Հարցը եռամյա ներկայացվում խորհրդարան։ Քվեարկվեց Ռուբեն Հակոբյանի, Վազգեն Մանուկյանի, Դավիթ Վարդանյանի, Շավարշ Քոչարյանի, Արշակ Սադոյանի, Սամսոն Նազարյանի անհարգելի բացակայության հարցը, սակայն արդյունում այն որոշում չընդունվեց համարվեց։ Ընդմիջումից հետո ԱԺ-ն հաստատեց «Մարդու իրավունքների պաշտպանության հանձնաժողովի հիմնադրության կամ խորհրդական մասին» օրենքն ամբողջությամբ։ Օրակարգում տեղ գտած հաջորդ ՀՀ Ազգային ժողովի Մոգիպոլիտան, առողջապահության եւ բնության պահպանության հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահի ընտրության հարցն էր։ Բայց նրա հիշյալ հանձնաժողովի նախագահ ընտրելու համար ԱԺ-ի որոշումը համաձայն նախագահի բաժնի տեղի հու ճար սեղմվեց հաշվի համաձայնությունը եւ կայացավ փակ ընտրություն։ Սակայն առաջադրված թեկնածուների բավարար քանակությամբ ձայներ չհավաքելու արդյունքում ուղեկից հաջորդ նստաշրջանում նոր ընտրությունները կանցկացվեն։

Այնուհետև ԱԺ-ն քննարկեց «Ու դատախազության մասին», «Իրավաբանական կարգավիճակի շրջանի» գործող ձեռնարկությունների եւ անհատ ձեռներեցների անվճարունակության սնանկացման եւ ֆինանսական առողջացման մասին», «Պետական ձեռնարկությունների եւ անհատ ձեռներեցության օրենքների» կանոնակարգման եւ առողջացման մասին» օրենքները եւ փոփոխությունները կատարելու մասին ՀՀ օրենքները։

ԱՐՄԵՆ ԱԼԱՎԵՐԴ.

ՀԱՂՈՐԴ

Գագիկ Ջհանգիրյանը հրաժարվեց մեկնաբանություն տալուց

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Այսօր մամուլում հրապարակված տեղեկության համաձայն, զբաղեցրած պաշտոնից ազատվելու դիմում է ներկայացրել ՀՀ արդարադատության առաջին փոխնախարար Գագիկ Ջհանգիրյանը։ Փոխնախարարը, որն, ի դեպ, ավտաստեղում էր, խաղաղավարությամբ հրաժարվեց որեւէ մեկնաբանություն տալուց։

Հավանաբար ավտոտնական օրը մեկ ժամ շուտ սկսվի

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Կառավարությունում ակտիվորեն քննարկվում է բյուջետային կազմակերպություններում աշխատանքային օրը մեկ ժամ շուտ սկսելու հարցը։ Այդ տեսակետը բավականին շատ կողմնակիցներ ունի, եւ, ամենայն հավանականությամբ, մոտ օրերս այդ հարցը կլուծվի։

Ձերբակալվել է թմրաբիզնեսի դեմ «պայքարող» ՆԳ եւ ԱԱ նախարարության երեք աշխատակից

Ազգային անվտանգության մարմինները ներքին գործերի ԿԴԳՊ գլխավոր վարչության աշխատակիցների հետ նոյեմբերի 12-ին ձերբակալել են 6-րդ գլխավոր վարչության թմրաբիզնեսի դեմ պայքարի բաժնի երեք աշխատակիցների։

Խմբի ղեկավարը նույն բաժնի հատկապես կարեւորագույն գործերի ավագ օպեր-լիազոր Կարեն Գրիգորյանն է։ Նա եւ նրա համախոհներ Արսաքես Յուզբաշյանն ու Սամվել Պետրոսյանը, որոնք ի պաշտոնե կոչված էին պայքարելու թմրաբիզնեսի եւ թմրամոլության դեմ, չարաշահելով պաշտոնական դիրքը, պարբերաբար զբաղվել են դրամաշորթությամբ։

Այսպես, նրանք, բերման ենթարկելով իրապես թմրաբիզնեսով զբաղվող հանցագործների, համապատասխան գումար ստանալուց հետո, նրանց ազատ էր արձակում։ Անմեղ, կորցնելով մարդկային խիղճը եւ պրոֆեսիոնալի դաշինքը, նրանք բերման էին ենթարկում նաեւ բացարձակ անմեղ, թմրամոլության հետ որեւէ առնչություն չունեցող երիտասարդների եւ, կեղծ ապացույցներ սարքելով («ջեբը դրած ճգնելով»), վերջիններից կորզում որոշակի գումար իբր պատասխանատվությունից ազատելու համար։

Գրիգորյանը, Յուզբաշյանը եւ Պետրոսյանը կալանավորվել են։ Քրեական գործը վարում է ազգային անվտանգության եւ ներքին գործերի մարմինների համատեղ քննչական խումբը։

Փրեսելն իր ժամանակի 80 տոկոսը ծախսում է Ղարաբաղի վրա

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ «Ղարաբաղյան հակամարտության «լուծումը» հանգեցրել է մի իրողության, երբ, մի կողմից, ադրբեջանցիները կորցրել են վերահսկողությունը Ղարաբաղի նկատմամբ, եւ, մյուս կողմից, Ղարաբաղը չի կարող դառնալ անկախ երկիր եւ ԱՄՆ-ի անդամ», -լուրը ունենալով Պեստոյի հայկական համայնքում կազմակերպված հանրահավաքի ժամանակ, ասել է Մինսկի խմբում ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչ Ջոզեֆ Փրեսելը։

Փրեսելը ԱՄՆ-ի ռազմահաղափական հարցերի բյուրոյի նախկին ղեկավարն է եւ պետական քարտուղարի տեղակալի օգնականը գիտության եւ տեխնիկայի գծով։

«Ես իմ ժամանակի 80 տոկոսը ծախսում եմ Լեռնային Ղարաբաղի հարցի լուծման վրա, ասել է նա Պեստոյի լսարանում, եւ ես դա անում եմ երկու կարեւոր պատճառով։ Նախ, Ամերիկայի հայկական համայնքն ամենեն է եւ խաղաղականորեն ակտիվ է։ Նրա հետ հաշվի են նստում պետդեպարտամենտում եւ Կոնգրեսում։ Մյուս պատճառն այն է, որ Կասպից ծովում կան նավթի զգալի պաշարներ, որոնց մեծ մասը գտնվում է Ադրբեջանի տարածքում եւ որոնց շահագործումը մեծ նշանակություն ունի ամերիկյան որոշ նավթային ընկերությունների համար»։

Փրեսելը նշել է, որ ԱՄՆ-ի կառավարությունը զբաղվում է ղարաբաղյան հակամարտությամբ, որի կարգավորումը ամերիկյան արտաքին քաղաքականության կարեւոր խնդիրներից է եւ նպատակ ունի «պաշտպանել ժողովրդավարությունն ու մարդու իրավունքները» տարածաշրջանում, օգնել ռուսներին «համախմբելու կայունության բնկորները»։ Բացի այդ, «Կովկասը խաղաղական իմաստով աշխարհի խիստ զգայուն կետերից է, որի հետ են կապված Իրանը, Իրաքը եւ Թուրքիան»։

Նորքի Սուրբ Մարիամ Աստվածածին եկեղեցու բացումը՝ շուտով

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Ավելի քան 60 տարվա ընդմիջումից հետո մայրաքաղաքի Նորք թաղամասի բնակիչները մտնելու իրենց հավատո տունը. այստեղ ավարտվեց Սուրբ Մարիամ Աստվածածին եկեղեցու շինարարությունը, եւ մոտակա ամիսներից հետո կկայանա նրա բացման հանդիսավոր արարողությունը։

Եկեղեցին կառուցվել է «Նորք-Մարաշ» բարեգործական միության նախագահ, «Տիգրան Մեծ» ցոլաշի հրատարակչատուն Արմենակ Արմենակյանի նախաձեռնությամբ ու ջանքերով։ Այդ գործում նրան օգնել են «Տիգրան Մեծ» առողջապահական, «Լույս Արարատ», «Գարիս» միությունները, «Տարեւ» առեւտրաարտադրական պատասխանատվությամբ ընկերությունը, այլ կազմակերպություններ եւ անհատներ։

Եկեղեցու առաջին քարը դրվել է 1990 թվականի ապրիլի 20-ին, ու շինարարության ընթացքում ընդ նրա գլխավոր «ավանդ» Արմենակյանը բացակայել է։ Նա իր ընկերներով զբաղված է եղել Լեռնային Ղարաբաղի եւ Հայաստանի սահմանները պաշտպանելով), աշխատանքը կանգ չի առել։

Նորքեցիները հավաստացին են հին ժամանակներից։ Պահպանված լուրեր մասյանում արձանագրված է, որ այստեղ գործել են Սիմեոն Ճգնողի եւ Աստվածածին եկեղեցիները, որոնք խարխլվել են 1679 թվականի երկրաշարժից եւ հիմնովին քանդվել մեր դարի 30-ական թվականներին, աստվածամարտ բռնությունների շրջանում։

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է 5 օրը

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065
e-mail INTERNET azg@arminco.com

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635

Տնօրեն
ՄԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍՅԱՆ / հեռ. 562863

A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841

Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը
«Ազգ» թերթի

Յղումը «Ազգին» պարտադիր է

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47 Hanrapetutian st.
Yerevan, Armenia 375010

ԱԶԳ

ընթացիկ

ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Քվեարկության արդյունքները՝ գրաֆիկների լեզվով...

«Հայաստանի նախագահի ընտրության քվեարկությունների արդյունքները» այսպես է վերնագրված դեռ 12 օրինակով հրատարակված աշխատությունը, որը երեկ նոյեմբերի 19-ին ժուռնալիստների տան դահլիճում ներկայացրեց հեղինակներից մեկը Անդրանիկ Բուռնազյանը:

Գործը, ըստ էության, այդ արդյունքների թվային վերլուծություն է, ինչը եւ Արմեն Հովհաննիսյանի խոսքերով մեր ժամանակի «լավագույն բառարանն է» եւ ամենից «անաչառ մեղադրականը»: Դահլիճը մարդաշատ էր եւ սեղանների շուրջ կարելի էր տեսնել նաեւ Ռազմիկ Դավոյանին, Պերճ Զեյթունցյանին, Ալվարդ Պետրոսյանին եւ այլ ճանաչված դեմքերի: Գործի բովանդակությունը հետեւյալն է՝ ներածական խոսք 3-4 էջ, եւ այնուհետ աղյուսակներ, գրաֆիկական պատկերներ եւ այս ամենը ուղղակիորեն կապված ՀՀ նախագահական ընտրությունների հետ: Ընդ որում հատկանշական է, որ բանախոսը խոսք չէր կարդում, եւ գրքի ծանոթությունը ներծծված չէր որեւէ գաղափարախոսությամբ: Ներկայացվածը սոսկ փաստացի նյութ էր, առանց որեւէ գնահատականի եւ պարզաբանումների: Տվյալներ, որոնց վրա եւ բեւեռվում էր ներկաների ուշադրությունը:

Ուրեմն այսպես. Ուսումնասիրության հիմք են ծառայել 14 տարբեր հայտանիշներ (օրինակ՝ «ցուցակային նոր եւ հին թվերի հարաբերությունը», «քվեատուփերից հանված քվեաթերթիկների եւ նրանց կտրոնների թվի հարաբերությունը», «անվավեր քվեաթերթիկների տոկոսը», «ընտրողների մասնակցության տոկոսը», «նախագահի հավանական թեկնածուների ստացած ձայների հարաբերակցությունը» եւ այլն), որոնք իրենց արտացոլումն են գտել գրաֆիկական պատկերների եղանակով: Կորեր, որոնք չեն ենթարկվում ոչ մաթեմատիկայի, ոչ ֆիզիկայի, ոչ մարդկությանը հայտնի որեւէ այլ գիտության օրենքներին: Եվ միակ օրենքը, որը կարող էր թույլ տալ նման կորերի ծնունդը՝ «ՀՀ նախագահի ընտրության մասին օրենքն է»: Ու թեեւ ժուռնալիստի տանը որպես օրինակ՝ ցուցադրվեցին Երեւանին վերաբերող պատկերները, այդուհանդերձ աշխատությունը պարունակում է համապատասխան տվյալներ ողջ հանրապետության ընդգրկմամբ: Աշխատության մեջ տեղ գտած յուրաքանչյուր գրաֆիկական պատկերի վրա հայտնաբերված անոմալ երեւույթը յուրաքանչյուր քաղաքացու [illegible] այդպես հետեւություն անելու իրավունք է տալիս. Արմեն Հովհաննիսյանը, որն իր իսկ հավաստմամբ «մաթեմատիկայից հեռու մարդ է», երեկ յոթ օր շարունակ իրեն բառարան բերել է գրքի էջերը եւ հանգել այն եզրակացության, «որ գիրքը պետք է թարգմանվի»: Նման միտք արտահայտեցին շատերը, թեեւ Անդրանիկ Բուռնազյանի կարծիքով, «ամբողջը գրաֆիկներ են, թարգմանելու բան էլ չկա»:

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

Երախտագիտական

Երեւանի բնակչուհի Մարգարիտա Կարապետյանը մեր թերթի միջոցով երախտագիտություն է հայտնում Մալաթիայի հիվանդանոցի գլխավոր բժիշկ Արմեն Ռաֆայելի Մելիքյանին այն հոգատար եւ մարդասիրական վերաբերմունքի համար, որը հիշյալ հիվանդանոցում վիրահատվելիս եւ այնուհետեւ ցույց է տվել իր հանդեպ:

ԼՂՀ

Ամերիկայի հայկական համագումարը զորակցում է նախագահական ընտրություններին

Ամերիկայի հայկական համագումարը նոյեմբերի 15-ին հրապարակել է մի հայտարարություն, որով անվերապահ զորակցություն է հայտնում նոյեմբերի 24-ին Լեռնային Ղարաբաղում նախագահական ընտրություններ անցկացնելու Ղարաբաղի հայերի [illegible] նոր հայտարարություններից ու քայլերից, որոնք կարող են մեկնաբանվել իբրեւ միջամտություն ԼՂՀ ներքին գործերին»:

«Մասնավորապես մենք մտահոգ ենք Բաժված Միացյալ Նահանգների դիրքորոշման հայտարարությունը, որ ԼՂՀ նախագահական ընտրությունը [illegible]: Այնուհետեւ նշվում է, թե ԼՂՀ խորհրդարանը 1994 թվականի դեկտեմբերին նախագահական ընտրությունների վերաբերյալ օրենք ընդունեց: Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը խորհրդարանի ձայների մեծամասնությամբ երկու տարի ժամկետով ընտրվեց նախագահ: Այդ ժամկետն այժմ լրացել է, եւ [illegible] նախագահ Քոչարյանը կոչ է արել այս նոյեմբերին անցկացնել նոր նախագահական ընտրություններ: ԱՀՀ-ն նշում է նաեւ, որ «Մեր կարծիքով Լեռնային Ղարաբաղում նախագահական ընտրությունների [illegible] է տարբեր կառավարությունների, ինչպես օրինակ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների կողմից, որը հավակնում է օժանդակել բանակցությունների ճանապարհով ղարաբաղյան հակամարտության լուծմանը ու ժողովրդավարության զարգացմանը նախկին Սովետական Միությունում: Մենք կոչ ենք անում Միացյալ Նահանգներին ձեռնպահ [illegible] ընտրությունները «կարող են մեկնաբանվել իբրեւ Մինսկի խմբի խաղաղության գործընթացը կանխող կամ խոչընդոտող քայլ»: Ժողովրդավարական ճանապարհով ընտրված ԼՂՀ ղեկավարությունը ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ողջ գործընթացին [illegible] է եղել իբրեւ հակամարտության բանակցող կողմ: ԵԱՀԿ ՙնախարարների խորհուրդը հաստատել է, որ Լեռնային Ղարաբաղի ընտրված ղեկավարությունն իբրեւ շահագրգիռ կողմ հրավիրվում է բանակցությունների Մինսկի խմբի մյուս անդամների համաձայնությամբ: ԼՂՀ կառավարության [illegible] մասնակցությունն այդ գործընթացին անհերքելի իրողություն է», նշվում է հայտարարության մեջ, որը եզրափակվում է հետեւյալ գնահատականով. «Կառավարության ու ժողովրդավարության ամրապնդման գործում Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդին աջակցությունը միայն կնպաստի տարածաշրջանում կայունության [illegible] ամրապնդմանը»:

«Հելսինկյան նախաձեռնություն-92»-ը պաշտպանում է Ռոբերտ Քոչարյանի թեկնածությունը

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Լեռնային Ղարաբաղի «Հելսինկյան նախաձեռնություն-92» կոմիտեն կոչով դիմել է Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդին կատարել իր քաղաքացիական պարտքը եւ օգտվել ընտրության իր իրավունքից, որը քաղաքացիական հասարակության կառուցման կարեւորագույն հիմքերից մեկն է:

Ինչպես Նոյյան Տապան գործակալության թղթակցին հայտարարեց «ՀՆ-92»-ի կոորդինատոր Կարեն Օհանջանյանը, իրենց նշանակությամբ ԼՂՀ նախագահական առաջիկա ընտրությունները պատմական են, քանի որ առաջին անգամ ընտրված գլխավոր իշխանությունը կլինի համաժողովրդական կողմնորոշված: Նա ընդգծեց նաեւ, որ «ՀՆ-92» կոմիտեի անդամները պաշտպանում են Ռոբերտ Քոչարյանի թեկնածությունը, որի անվան հետ են կապված Լեռնային Ղարաբաղի պետականության կայացումը, հանրապետությունում ժողովրդավարական գործընթացների զարգացումը: «Որպես նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի ընտրությունը երաշխավորում է ԼՂՀ-ում քաղաքացիական հասարակության կառուցման ուղեգծի պահպանումը», նշեց Կ. Օհանջանյանը:

ՄԻՋԱՊԵՏԱԿԱՆ

Հասան Հաբիբին շնորհավորել է Արմեն Սարգսյանին

Իրանի Իսլամական Հանրապետության նախագահի առաջին տեղակալ Հասան Հաբիբին շնորհավորական ուղերձ է հղել ՀՀ վարչապետ Արմեն Սարգսյանին, որում ասված է. «Շնորհավորելով Ձեզ Հայաստանի Հանրապետության նոր վարչապետի պաշտոնում նշանակման կապակցությամբ, հույս ենք հայտնում, որ Ձեր ջանքերի եւ ուշադրության ներքո կզարգանան եւ կընդլայնվեն ԻԻՀ եւ ՀՀ փոխհարաբերություններն ու համագործակցությունը:

Բարձրյալն Աստծուց ցանկանում ենք Ձեր գերազանցությանը առողջություն ու հաջողություն, իսկ Հայաստանի ժողովրդին՝ երջանկություն եւ բարօրություն»:

Մի այլ նամակով, ԻԻՀ արտգործնախարար Ալի Աքբար Վելայաթին շնորհավորել է ՀՀ արտգործնախարար Ալեքսանդր Արզումանյանին եւ հույս հայտնել, որ ՀՀ անկախության շնորհիվ հաստատված դրական համագործակցությունը նպաստավոր պայմաններ է ստեղծելու երկրների խաղաղության եւ կայունության ամրապնդման գործում:

ԵՐԵՎԱՆ

Աշխատանքային խնդիրներ մետրոյի վագոնում

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ. Այսօր ՀՀ վարչապետ Արմեն Սարգսյանն ու Երեւանի քաղաքապետ Վանո Սիրադեղյանը տրանսպորտի նախարար Հենրիկ Քոչինյանի եւ պաշտոնյաների այլ անձանց ուղեկցությամբ այցելեցին մետրոյի կառուցվող «Չարբախ» կայարանի շինարարական հրապարակ: Տրանսպորտի նախարարը տեղեկացրեց, որ կայարանի շինարարությունն ավարտական փուլում է: Այն հավանաբար հնարավոր կլինի վերջացնել դեկտեմբերի 25-ին, իսկ արդեն 1997-ի հունվարի մեկից կսկսվի գնացքների երթեւեկությունը: Նախատեսվում է, որ «Չարբախ» կայարանից օրական կօգտվի շուրջ 20 հազար մարդ:

Վարչապետը զրուցեց շինարարների հետ, եղավ «Շենգավիթ» էլեկտրահովանավայանում: Շինարարների միակ խնդրանքը հուլիս ամսից ի վեր չվճարված աշխատավարձերի վճարումն էր: Վարչապետը նշեց, որ գանձապետարանը դժվարություններ ունի, սակայն կառավարությունը որոշակի քայլեր է ձեռնարկում բյուջետային ոլորտի աշխատողներին աշխատավարձերն աստիճանաբար վճարելու համար: Կառավարության վերջին նիստում քննարկվել է այս շինարարության ֆինանսավորման խնդիրը, եւ, հաշվի առնելով մետրոյի կայարանի կարեւորությունը, փորձ է արվել ֆինանսավորման որոշակի աղբյուրներ գտնել: Հ. Քոչինյանն իր հերթին ասաց, որ արդեն մոտ 100 մլն դրամ փոխանցվել է, եւ աշխատավարձերն աստիճանաբար վճարվում են:

Զրույցից հետո վարչապետը, քաղաքապետը, տրանսպորտի նախարարն ու մյուս պաշտոնյաները «Շենգավիթ» էլեկտրահովանավայանից գնացքով անցան մինչեւ մետրոյի վերջին՝ «Բարեկամություն», ապա «Հանրապետության հրապարակ» կայարաններ՝ այդ ընթացքում նախարարի եւ մետրոպոլիտենի ղեկավարների հետ քննարկելով տրանսպորտին վերաբերող խնդիրներ:

«31-Ի» ԳՈՐԾ

Դեռեւս վիճարկվում է ամբաստանյալի քաղաքացիության հարցը

«Վահան Հովհաննիսյան+30» գործով նոյեմբերի 19-ի դատական նիստում քննարկվում էր ամբաստանյալ Կարեն Հ. Կարապետյանի քաղաքացիության հարցը: Նրա պաշտպանության Մաքսին Հայրապետյանը դատական կոլեգիային ներկայացրեց [illegible] փաստաթուղթ, [illegible] 92-ին [illegible]: Դատական կոլեգիան [illegible] ամբաստանյալի [illegible] Հայաստանում գրանցված [illegible]:

Պետական մեղադրողի կարծիքով ամբաստանյալ Կարապետյանի քաղաքացիության [illegible] վիճարկելու հարց չէ: Նա ներկայացրեց Սարդարապատի գյուղխորհրդից ստացված մի տեղեկանք, ըստ որի Կ. Կարապետյանն այդ գյուղում 1 [illegible]: Պետական մեղադրողն այդ [illegible] Հայաստանի քաղաքացիության [illegible] էր համարում:

Պաշտպանական կողմը [illegible] Վահան Հովհաննիսյանի [illegible]: [illegible] քաղաքացիության [illegible] Հայաստանի [illegible]:

[illegible] Սարգսյանի եւ իմ հայրենիքը Հայաստանն է, բայց ես ինձ Հայաստանի քաղաքացի չեմ համարում: Ես չեմ կարող Էդուարդ Եգորյանի կամ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ նույն երկրի քաղաքացին համարել ինձ: Կամ ես, կամ նրանք»: Այնուհետեւ վերադառնալով պետական մեղադրողի ներկայացրած փաստաթղթին Վ. Հովհաննիսյանն այն կարծիքը հայտնեց, որ [illegible] 1 [illegible] Սարդարապատի [illegible] Կ. Կարապետյանի [illegible]: «Ես մեկ հարց եմ տալիս ԱԱԾ-ի [illegible] Հայաստանում [illegible] քաղաքացին [illegible]», ասելով ես [illegible]:

Ս. Պ.

ՀԿ-ները պետք է վերագրանցվեն

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ. ՀՀ արդարադատության նախարարությունում ներկայումս գրանցված շուրջ 1000 հասարակական կազմակերպություններից ավելի քան 200-ը երիտասարդական են, ՀՀ մամուլի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարարության երիտասարդության հարցերի վարչության պետ Արշակ Բանուչյանը Արմենպրեսի թղթակցին ասաց, որ դրանց զգալի մասն այսօր չի գործում, շատերը միեւնույն մարդկանց հիմնած կազմակերպություններ են, որոնք ձեւական բնույթ են կրում: «Նոյեմբերի 1-ին ՀՀ նախագահն ստորագրել է հասարակական կազմակերպությունների մասին օրենքը, որի համաձայն արդարադատության նախարարությունում գրանցված բոլոր կազմակերպություններն առաջիկա 3 ամսվա ընթացքում պետք է վերագրանցվեն, ասաց Արշակ Բանուչյանը: Օրենքը հնարավորություն կտա կարգավորել հասարակական կազմակերպությունների ստեղծման ու գրանցման ընթացքը, դրանց գործունեության համար ապահովելով օրենսդրական դաշտ»:

Վերջին ժամանակներում, հասկանալի պատճառներով, հատուկ հետաքրքրության ու ուշադրության կենտրոնում են Հայ առաքելական եկեղեցու պատմության խնդիրները: Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակի կապակցությամբ հրատարակվում են բազմաթիվ ուսումնասիրություններ, գրքեր, հոդվածներ, որոնց մեջ, հատկապես, հանգամանորեն կրկին են բարձրանում 1932–38 թթ. Հայ առաքելական եկեղեցու դեպքերը: Անհայտ հայոց կաթողիկոս, երջանկահիշատակ Խորեն Ա Մուրադբեկյա-

փաստաթղթերից բացահայտ զգացվում է, որ այդ «անհավատարմությունը» ազգայնական հոգևորականների «ինքնապաշտպանության» մասին, պարզ է ամեն ամբաստանություններից մեկը: Միանգամից ընդունենք, որ վերջերս արխիվում ունենք գործ Խորեն Ա կաթողիկոսի, ինչպես նաև նրա մահվան հանգամանքների մասին չկա, իսկ պատմական, բաց էջերը Հայաստանում այդ տարիներին բռնադատված բազմաթիվ հոգևորականների գործերում ոչ մի հիշատակում չկա, թե որտեղ մեկը կամ թե հայտնի Խորեն Ա-ի ոչ բնական

մահվան, որ հանգամանքների մահն առաջացել է սրտի կաթվածից: Այս բանն առաջացրեցին անգամ ճշմարտությունն ու դիպվածությունը մասնագետների կողմից, որոնք են կազմել կաթողիկոսի մահվան այդ պատճառի մասին:

«Իրականությունը նա անձամբ ենք կա նաև, իբրև Գևորգյան ճեմարանի անկյում...»:

Սա մասամբ նույնպես հաստատված կարծիքներ են հայտնվում կաթողիկոսի վախճանի մասին, սակայն այդ թեմային լուծում կա

դրանց «արդյունքը» նույնն է. այնպես Գ. Կյանջյանն է: Վերոնշյալ արխիվում գտնվել Գևորգ Կյանջյանի գործը, ծնված 1888 թ. Նոր Բայազետում, կաթողիկոսի խոհարար, որը նույնպես ենթարկվել է բռնության 1938 թ.: Ինչպես վկայում են գործի նյութերը, **նա ձերբակալվել է 1938 թ. մարտի 29-ին, այսինքն կաթողիկոսի մահվանից մոտ մեկ ամիս առաջ** և ՆԳԺԿ հատուկ խորհրդակցության կողմից պատժվել է Ղազախստան 5 տարի ժամանակով: Արդարացվել է 1965 թ.-ին՝ հանցակազմի բացակայության պատ-

ճառով, որը նրանք ներում են: Իհարկե, կյանքի պատճառաբանություն, թե այդ տարիներին կարող էին կեղծել փաստաթղթերը ծածկելու համար: Չբացառելով, ու արխիվի գործերում երբեմն պատահում են նյութեր, որոնք ուղղակիորեն են առաջացնում կասկածներ, ... բարեխղճության մեջ, սակայն գործում այդ խնդրով որևէ կապ կամ չի առաջանում:

Որ ստալինյան բռնությունների տարիներին Խորեն Առաջին կաթողիկոսը եղել է պատժիչ մարմինների հետապնդման տակ, և ներկայացվել

ԱՐԽԻՎ

Կրկին Խորեն Ա կաթողիկոսի մահվան առեղծվածի մասին

նի մահվան հանգամանքների շուրջ: Նախապատմական բերանով Խորեն Ա-ն ղեկավարեց Հայոց եկեղեցին մեր ժողովրդի պատմության ամենադաժան շրջաններից մեկում, երբ նախկին ԽՍՀՄ-ում, բնականաբար և Հայաստանում, սանձազերծել էին աստվածամարտական բռնությունները: Այդ պայմաններում ազգանվեր և մտահոգ կաթողիկոս Խորեն Ա-ն պահպանել կարողացավ իր առաքելությունը և ժողովրդի հիշողության մեջ մնաց որպես ազգանվեր գործիչներից մեկը:

Նրա վախճանը 1938 թ. ապրիլի 5-ին, ինչպես նկատելի է, համընկավ ստալինյան բռնարարքների ամենամասսայական տարիներին և չէր կարող անհետ անցնել ժողովրդի համար: Հիշեցնենք, որ դրանից երկու տարի առաջ Թիֆլիսում փաստորեն սպանված Խանջյանի մահը, որը իշխանությունների կողմից միանշանակորեն հայտարարվեց «ինքնասպանության ակտ», հանրությանը ընկալվեց որպես Բերիայի կողմից կատարված ահաբեկչություն: Ինչպես վկայում են վերջերս հրատարակված մի շարք արխիվային փաստաթղթեր, ժողովուրդը չէր սխալվել: ՀՀ ԱԱՆ-ի արխիվի ուսումնասիրված բազմաթիվ

մահվան մասին: Նրա վախճանին անմիջապես հաջորդած տարիներին նա նման շշուկներ չէին դադարել Հայաստանում: Խանջյանի մահվան հանգամանքները ցույց են տալիս, որ նման կասկածներ լինելու դեպքում անհնար էր, որ խոսակցությունները չտարածվեին ժողովրդի մեջ, իսկ Հայոց կաթողիկոսը, իր դիրքով և նշանակությամբ, գուցե թե ավելի մեծ հեղինակություն էր ազգի համար, քան կուսակցության քարտուղարը:

Կաթողիկոսի մահվան հաջորդ օրը 1938 թ. ապրիլի 6-ին, Արմեն Արմենակյանը դիմումով զեկուցագիր է ուղարկում Ս. Էջմիածնի Գևորգյան հոգևոր ճեմարանի հետևյալ բովանդակությամբ. «Տարվույս ապրիլ ամսի 5-ի լույս 6-ի գիշերը իր մահկանացուն կնքեց Ամենայն հայոց կաթողիկոս Տեր Խորեն Առաջինը: Հանգուցյալը վերջին տասն օրվա ընթացքում նամակագրական խոսելով զանգատվում էր իր սրտի անկանոն գործունեությունից, սակայն միշտ հրաժարվում էր բժշկական օգնության դիմելուց և միշտ հանգստացնում էր, «թե կախված մահվան անցողական են, քանի որ այդ անցումներ էլ են պատահել»:

Բժշկական քննությունը ցույց տալ ոչ մի արդյունք չի լինի, եթե կենտրոնանանք այդ խնդրի վրա: Փաստը մնում է փաստ, որ կաթողիկոսի մահվան հաջորդ օրն իսկ կատարվել է զեկուցումը, և Արմեն Արմենակյանը վկայում է, որ Խորեն Ա-ն «խոսելն զանգատվում էր իր սրտի անկանոն գործունեությունից»:

Գրականության մեջ նշվում են երկու հանգ, որոնց մեջ՝ մի դեպքում առանց նշելու պատմիչ անձը, իսկ մյուս դեպքում վկայակոչելով կաթողիկոսի ծառայող խոհարար Գևորգ Կյանջյանին որպես ականատեսի խոսքերը, պատմվում է Խորեն Ա-ի բռնի մահվան մասին: Ըստ որում, նշվում են իբր թե այդ արարքը գործողների իրական անունները, որը առավել ևս անընդունելի է, քանի որ, զուտ ենթադրությունների վրա հենվելով, թե Կյանջյանը նրանց տեսել է կաթողիկոսի մահվան օրը եկեղեցու մոտ, բայց բոլորին ճիշտ չի ճանաչել, մասնավորապես իբր նրանց ահաբեկել են Վեհարանից: Դրանից կենալով, չխարխարելով այդ պատմությունների մանրամասները, նշենք, որ անանուն ականատեսի և Գևորգ Կյանջյանին վերաբերող պատմությունները խիստ համընկնում են, ուստի կարելի է եզրակացնել, որ

նրանց: Չխորանալով գործի մանրամասների մեջ, նշենք, որ այնտեղ եղած բոլոր փաստաթղթերը միանշանակ վկայում են, որ նա ձերբակալվել է մարտի 29-ին (ձերբակալության և խուզարկության օրդեր, ձերբակալման որոշում): Ձերբակալվածի առաջին հարցաքննությունը կազմվել է մարտի 31-ին, մեղադրական եզրակացությունը կազմվել է ապրիլի 11-ին, հաստատվել է ապրիլի 16-ին: Սրանից հետևում է, որ Գևորգ Կյանջյանը կաթողիկոսի մահվան օրը գտնվել է կալանավայրում և ոչ մի կերպ հնարավոր չէր, որ նա ականատես լիներ նրան վերագրված կամ, չի բացառվում, իր պատմած իրադարձություններին: Ընթերցողի ուշադրությունը հրավիրենք այն հանգամանքի վրա, որ նման անհամար հանցագործության «վկային» պատժող մարմինները չեն գնդակահարում, այլ դատապարտում են 5 տարվա աքսորի: Ավելացնենք, որ նույն թվի մարտի 29-ին ձերբակալվել է նաև Խորեն Ա-ի մյուս ծառայողը՝ Միհրան Մկրտչյանը, որի գործում եղած փաստաթղթերը ևս կասկածի տեղիք չեն տալիս: Վերոհիշյալ երկու ծառայողներից հիմնականում պատմանցում էին Էջմիածնում պահվող զենքերի

ի հնությունների ժամանակ բացահայտ փակված էր արկղում վարկաբեկիչ նյութեր հավաքել նրա մասին, իրողություն է: Դա են վկայում այդ տարիներին բռնադատված Բագրատ արքեպիսկոպոսի, Թադե, Եսայի, Աբգար եպիսկոպոսների, կաթողիկոսի եղբայր Լևոն Մուրադբեկյանի, վերոնշյալ Գևորգ Կյանջյանի, Միհրան Մկրտչյանի և շատ ուրիշների արխիվում պահպանված գործերում եղած նյութերը: Հայաստանում 1930-ական թվերին ու հատկապես 1937–38 թթ. տիրող ճնշող մթնոլորտում ամեն ինչ բացառված չէր, այդ թվում նաև կաթողիկոսի սպանությունը: Տեղեկանալով ընդունելով նաև այն, որ նշված տարիներին կարող էր տեղի ունենալ բռնարարք նրա անձի նկատմամբ, այնուամենայնիվ, նշենք, որ առայժմ հայտնի և ոչ մի փաստ չի հաստատում այդ վարկածը, ուստի տեղին ու պատշաճ չէ ուրիշի անձանց հանցանք տված մեղադրանքներ այդ գործողությունը կատարելու մեջ:

Նման մոտեցումը կարող է հանգեցնել սխալ հետևանքների, անտեղի վիրավորել մարդկանց:

ԱՄԱՏՈՒՆԻ ՎԻՐԱԲՅԱՆ

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Քնքուշ... կամ՝ ինչ անես, քեզ կանես

Ոչ ոք իր տանը Քնքուշը չի զգում հաստակին: Փողոցում զգում ենք բոլորս: Ճանաչո՞ւս: Առանց նյարդային ջղաձգումների: Քաղաքավարության ձևացողությունն ու ոչ ոք չունի: Սանձված ու գիտենք, ժամանակավրեպ ու անիմաստ այդ զբաղմունքը լավագույն դեպքում լոկ քմծիծաղ կհարուցի. ջղային, հոգնած, մտասանց, վիրավորված կամ հեգնախառն, արհամարհական քմծիծաղ՝ նայած սոցիալ-հոգեկան վիճակի, նայած գրպանի պատրաստականության ու տրամադրության: Իրոք, մարդ կա՝ ծխախոտի փող անգամ չունի, հացի փող չունի, այլև պարտք տվող չունի, աշխատանք չունի, երբ ունի էլ՝ արդեն քանի ամիս է աշխատավարձ չի ստացել, ուրիշները «Մարլբորո» ու «Ռոտմանս» են ծխում, շքեղ ավտոմեքենաներով երթևեկում, ծանրաքեոն ու գոռոզ, խնդմնդալով կյանքն անում, զավակներին ինչ ու մարկետինգի դասընթացների ուղարկում, ինքն իր երեխաներին դասագիրք ու տետր առնելու հնարավորություն չունի, դեռ ծնեդ է, օրական հանգիստ մահ պատրաստ է աշխատել, բայց աշխատանք չկա: Իր կարիքը չի զգացվում, ինքը ոչ ոքի պետք չէ, ավելորդ է, անհույս, մոլորված մտնում է, թե որտեղից մի կանի դրամ ճարի, ընտանիքի առաջնահերթ կարիքները մի կերպ հոգա ու խիղճը հանգիստ՝ մի տուփ ծխախոտ գնի, ծխի՝ հագենա: Մեկ էլ այդ ժամանակ հայտնվում ես դու, թե երբ ծխախոտ ճարես ու ծխես Քնքուշը գետնին, ամփալին լցնես, սրեղ է, վատ է, փողոց ու քաղաք ես կեղտոտում, ծեծիլ մեջ ծնվի, ինչպես քո քաղաքը, մինչեւ աղբաման գտնես: Պարզ է՝ աղբոտ նայելու է վրադ ու, եթե դառը կամ բթու քմծիծաղով բավարարվի, շնորհակալ պիտի լինես: Բայց երբ կարգնես յափի զգացում ու ինքնապաշտպանության բնազդի միասնությամբ անտեսելով վտանգավոր բերերի դիմել հիշեցնելով օրինապահության կամ համակեցության սար-

քական նորմերը, մարդկայնության նեանավորությունը, բնակավայրի հանդեպ պատվախնդրության կոչերով որդորելու առանց այդ էլ սեւակնած հոգին եւ այլ՝ լիովի կվաստակես նրա սոցիալ-տնտեսա-քաղաքական յուրովի բռունցքին ու պարզ, արդարացի զայրույթին արժանանալու պատիվը: Ուրովիեստև, հասկանո՞ւմ ես, ջուրը ջրաղացն է տարել, դու եկել՝ ճանճահիցյ ես խոսում:

Ճիշտ նույն բախտին կարժանանաս, երբ նման անհեթեթ առաջարկությամբ դիմես մեր երկրներես հասարակության մյուս խավին՝ նրանց, ում գործերը քիչ թե շատ հաջող են: Պարզապես սրանք նման մանր-մունր բաներով զբաղվելու ժամանակ չունեն, ու կլեեն՝ ինչպես անբերես ծանծի: Զահլա տանես՝ կճզմեն, սովորական բան է. իրար ճզմել ու ոչնչացնելով են ոտքի կանգնել, դու ո՞վ ես:

Բայց երբ քո քաղաքի նկատմամբ դեռ ինչ-ինչ ասավիսական զգացումներ ես տածում, պարզապես մանրակրկիտ ես, խորշում ես աղբից եւ ուզում ես շուրջդ մաքուր լինի՝ գոնե մի քիչ խորտակել լինես: Յուրաքանչյուր ժամանակաշրջան իր շարժիչ լծակն ունի: Մի ժամանակ, կոմունիստական բռնատիրության օրերին, դրանք կոմունիստական «վեհ» գաղափարներն էին: Այն երկրներո աշխարհում՝ բռնամոլ ծանրակ հայտնաբերել-հակադրվելով հաղթել-անցնելն ու, որ ան էլ՝ սովորական է, գոյատեւական հայրենասիրությունը. «Երեւանը դարձնել օրինակելի մաքրության քաղաք», կոչ էր անում ոմն ղեկավար՝ առանց հաշվի առնելու, որ այդպիսով վիրավորում է մյուս քաղաքների արժանապատվությունը, նույնիսկ ավելին, ազգայնամոլական երանգ է բերում՝ փոխելով հանրապետության մայրաքաղաքը հակադրելով մեր մեծ հայրենիքի մայրա-

քաղաքին ու մյուս քաղաքներին (կարծես նրանց բնակիչները անօրինակելի քաղաքներում էին ապրում): Լոզունգներ էին մոգոնում «կոմունիստական շաբաթօրյակ», «լենինյան շաբաթօրյակ»: Ու ոչինչ, մաքրում էին Գրողին, թե անունը «կոմունիստական» կամ «լենինյան» էր: Հիմա այդպիսի բաներով մարդկանց չես շարժի: Չարդ փորձիր «Մեծ Հայաստանի անկախության ապահովման գործընթացով համախմբել անտերությանն ու փնթիությանը» կամ «ժողովրդավարական մեր հայրենիքի փողոցները մաքրենք դավաճանական թափթփուկներից»: Զարմանում է, չէ՞: Ի՞նչ իմանաս: Բայց այդպես կընկալվի: Հիմա այլ լծակներ են գործում, ամենազորավորները շահն ու էգոիզմն են: Դրանք պետք է գործի դնել: Դեյլ Կարնեգին խելացի մարդ էր ու, հավանաբար, պրակտիկ հումանիստ: Վերացական պատվիրաններով ու քարոզներով չէր առաջնորդվում: Տեսեք, հնարավո՞ր է, արդյոք, կյանքի կոչել ահա այսպիսի պատվիրան. Սիրիր մերձավորիդ այնպես, ինչպես քեզ ես սիրում: Իհարկե՝ ոչ: Հայտնի ավարտության երկու հազար տարին սրա ժեռ կողերին բախվելով է մաշվել: Իսկ Կարնեգին այս անիրագործելի պատվիրանի փոխարեն խիստ գործնական բանաձեւ է առաջարկում, դիմացինիդ հետ վարվիր այնպես, ինչպես կցանկանայիր, որ նա վարվեր քեզ հետ: Սա եսասիրության վրա հիմնված հումանիզմի գաղափարական հիմքն է՝ ստեղծված մի հասարակության համար, որի կենտրոնը անհատն է եւ ամենամեծ կողմնորոշիչը՝ հավելյալ շահույթը: Եվ լիովին համապատասխանում է ընդհանուր մեկ-երկու տարի առաջ նամակներով դուռ ուղարկած մեր հասարակության էլիտայի նոր հայերի բարոյական յափանիշներին ու պատկերացումներին: Առավել

եւս, որ այն ուղղակիորեն առնչվում է մեր ենթագիտակցության հետ՝ արթնացնելով մոռացության մատնված ժողովրդական մի պարզ ճշմարտությունից ծնված ինքնապաշտպանական առողջ բնազդ. ինչ անես՝ քեզ կանես: Այսինքն՝ քո վատն ու սխալն անմիջապես սպառնալիք է ստեղծում քո եւ քո շահին՝ ընդհանուր առողջ բանակ յուղարկես՝ վտանգ կստեղծես ե՛ւ քեզ, ե՛ւ նրա համար, սխալ ընտրություն կատարես՝ դարձյալ անմիջական վտանգ կստեղծես ու վնաս կհասցնես քեզ: Եվ այլն: Ընդհուպ փողոց կեղտոտելն ու Քնքուշը գետին գցելը: Պատկերացրեք այսպիսի դեպք, մարդը քաղաքի կենտրոնի բանուկ փողոցներից մեկում գտնվող շենքի նկուղները գնել է, հսկայական գումար ծախսել, աղբ ու առնեսից մաքրել, մաքրամաքրել, կահավորել, խանութ դարձրել, մայթի վրա էլ բացօթյա սրճարան է դրել, էկզոտիկ բույսերով շրջափակել, ամփալին էլ կանաչ ուղեգորգ փռել, ուր փոշեհատիկ անգամ չկա: Չքնաղ է: Իրենն է: Լավ է: Կողքին կանգնած հիանում է: Մոտ հաս գուցամաշի զորեղ հարվածով Քնքուշը շպրտում հեռու, փողոցի՝ ընդհանուրին: Հետեւաբար՝ ոչ մեկինը: Յանկարծ հայտնվում է երեւանյան խելառ քամին, փողոցի աղբ ու փոշին, մեջը՝ նաեւ գցած Քնքուշը, հավաքում, բերում լցնում հաճախորդների վրա: Իսկ Քնքուշը, նրա գցած Քնքուշը, օդում պտտվելով՝ վայրէջք է կատարում սրճարանը գործնական հանդիպման վայր ընտրած երկու-երեք հայերից մեկի շամպայնի գավաթի մեջ: Սրճարանը բնական է, լինում են սրճարանը մեծերում որոշելով այլեւս չայցելել: Բնական է նաեւ սրճարանատիրոջ հետեւությունը. Քնքուշը փողոցում գցելը վնասակար է: Եվ, իհարկե, հաջորդ Քնքուշը խնամ-

քով գցում է աղբարկղը: Կամ այսպիսի դեպք. պերճաշուք մեքենայով սլանում է Նոր հայը, ստիպում է: Չեսեփ նստելատեղին դուստրն է, կողքին՝ տիկինը: Դուստրը քոլեջից է ուսանում, տիկինը՝ սուպերմարկետից: Նոր հայը մտահոգ է, վերհիշում է վերջին գործարքը, իր կյանքի առաջին անհաջող գործարքը. ղեկնակցողը ո՞նց ֆոգրեց, խաբեց, արդյունքում չունեն շահ որդին, շահի համար ամեն ինչի ընդունակ են: Զայրացած շպրտում է Քնքուշը (բնազդ է. ինչի՞ խղճա կեղտոտի մեքենայի մոքուրամաքրը): Յանկարծ դարձյալ հայտնվում է քամին (նկատեցի՞ք, քամին անկապ դարձավ գործող անձ, ոչինչ չես կարող անել: Աստծո կողմից մեզ տրված բնության օրենքի միջամտությունը մեր կյանքի մեջ կամ առնվազն, տարածաշրջանային գործոն), գումարվում է մեքենայի առաջացրած սրընթաց հոսանքին, Քնքուշը շպրտում հետեւի պատուհանից ներս՝ ուղիղ դեռաշի օրիորդի լեռան դեմքին: Աղեկտուր ճիչ: Արգելակների ճռինչ: Մեծապի կրծող ետեւից եկող մեքենան բախվում է Նոր հայի մեքենային, սա՝ լապտերասյանը, շինկոց գլուխը՝ հողմնապակուն... Երկու շաբաթ անց Նոր հայը հիվանդանոցից տուն է բերում շինոցը, նոր է մեքենան, նոր է դուստր ակնոցը, նոր է շինոց դեմքի սոյին, նոր է նոր հայի հետեւությունը. Քնքուշը փողոցում գցելը ոչ միայն վնասակար է, այլեւ վտանգավոր:

Ահա այսպես: Ոչ մի խաղ, ոչ մի նախապատմական ու ժամանակավրեպ դաստիարակություն: Մարդ, հոսանքի հակառակ ու որևէ մեկը, տեսնենք, կկեղտոտի՞ փողոցը: Թե՞ մեր մեջ կան այնպիսի մոլագարներ, որոնք համառորեն ձգտում են վնաս պատճառել իրենց ու հայտնվել վտանգի դեմ-հանդիման:

Հ. [illegible]

ԱԶԳ

միջազգային

ՄՈՍԿՎԱ

Բերեզովսկին խնճում է հստարակ հարցը

ՌԴ Անվտանգության խորհրդի քարտուղարի տեղակալ Բորիս Բերեզովսկին նամակով դիմել էր Ռուսաստանի արտգործնախարարությանը։ Նա խնդրում էր հարցում ուղարկել Իսրայել իր քաղաքացիության հարցի վերաբերյալ։ Սակայն մեկ օր անց Ալմա Աթա-Թբիլիսիի ճանապարհին նա արեց եւս մեկ հայտարարություն։

Բերեզովսկին խոստովանեց, որ ինքը 1990 թ. դարձել է Իսրայելի քաղաքացի։

Դրա հետ մեկտեղ, «Սեգոդնյա» թերթում Բերեզովսկին նշեց, որ «Իսրայելի օրենսդրության համաձայն, ամեն ոք, ով ծնունդով կիսով չափ, կամ էլ ավելի շատ չափով հրեա է, համարվում է Իսրայելի քաղաքացի»։ «Եվ անձնագիր ստանալու փաստը լոկ քաղաքացիության այդ իրավունքի ծեւակերպումն է», ասաց նա։

«Այսօր իմ քաղաքացիությունից հրաժարվելը բնավ չի փոխում այն փաստը, որ ես հրեա եմ եւ կարող եմ ամեն պահի դառնալ Իսրայելի քաղաքացի։ Այս առնչությամբ բոլոր պատրանքներին վերջ դնելու համար կասեմ, որ Ռուսաստանում յուրաքանչյուր հրեա ունի կրկնակի քաղաքացիություն», ընդգծեց Բերեզովսկին։

Մյուս կողմից, Բերեզովսկին արդեն խոստացել է դաշի տալ զանգվածային լրատվության այն միջոցներին, որոնք իրեն մեղադրել էին երկքաղաքացիության համար։ «Իտոգի» թերթին տված հարցազրույցում նա հայտարարեց. «Ես Ռուսաստանի քաղաքացի եմ եւ ամբողջ կյանքումս իմ բոլոր գործողությունները կապված են եղել միայն Ռուսաստանի հետ։ Եվ այս կապակցությամբ ուզում եմ ընդգծել, որ ինձ բնավ շատ հաճելի չեմ համարում, թեեւ ում ազգանունն ավարտվում է «ով» մասնիկով, կամ ում հայրանունը «Իվանովիչ է»։

Բերեզովսկու քաղաքացիությունից գրկելու վերաբերյալ Իսրայելից դեռ պաշտոնական չի ստացվել։ Այսուհանդերձ, Անվտանգության խորհրդի փոխքարտուղարն այժմ զրկված է մասնավոր ազատությունից։ Դիմա նրան միայն մնում է Մոսկվայից (?) [illegible] եւ «Իզվեստիա» թերթին մեղադրել հրեական ծագման մեջ, եւ նա զբաղված է դրանով։ Իսրայելցի պաշտոնյաները զարմանում են. Բերեզովսկին քաղաքացիություն ստանալու համար արել է ամեն ինչ, բացի մի բանից. չի ստացել յուրաքանչյուր նոր քաղաքացուն հասանելիք «ներգաղթյալի զամբյուղը», այսինքն մի քանի հազար դոլար։

Այսօր Բերեզովսկուց ոչ պակաս չափով հարցվում է նաեւ Անվտանգության խորհրդի քարտուղար Իվան Ռիբկինը, ելույթ ունենալով «Էխո Մոսկվի» ռադիոկայանով, նա բառացիորեն պաշտպանեց իր տեղակալին զերծ պահել հարձակումներից։ «Նա օրուգիշեր հանգիստ չունի։ Հարցերի ոչ ավանդական լուծումը պահանջում է ոչ ավանդական մարդկանց առկայություն», ասաց Ռիբկինը։

Մնում է միայն ավելացնել, որ Պետդումայում արդեն նախապատրաստված է հրատապ օրինագիծ, որի կետերից մեկում նշված է, որ Անվտանգության խորհրդի եւ դրա աշխատակազմի անդամ չի կարող լինել քաղաքացիություն ունեցող մարդը, ինչպես նաեւ օտար պետության քաղաքացին կամ նախկին քաղաքացին։

«ԿՈՄՍՈՄՈԼԵՑ» [illegible]

Վերջին օրը Մոլդովայում տեղի ունեցան նախագահական ընտրությունները, որոնք կարեւորվում էին նրանով, որ ընտրողները պետք է որոշեին երկրի հետագա կողմնորոշումը։ Նախագահական թեկնածուներից ոչ մեկը, սակայն, առաջին փուլում հաղթելու համար անհրաժեշտ ձայները չհավաքեց։ Ընտրությունների առաջին փուլում [illegible] առաջատարներն էին Մոլդովայի նախագահ Միրչա Սնեգուրը եւ խորհրդարանի նախագահ Պետրու Լուչինսկին։ Ընդ որում, առաջինը Ռումինիայի հետ միավորման կողմնակից է, իսկ երկրորդը Ռուսաստանի եւ Ռումինիայի միջեւ բարյացակամ հարաբերություններ հաստատելու կողմնակից։

Եվ ահա, Մոլդովայի նախագահական ընտրությունների առաջին փուլում հաղթեցին Միրչա Սնեգուրն ու Պետրու Լուչինսկին, որոնք կստանային ձայների համապատասխան

ՄՈԼԴՈՎԱ

Ընտրություններ. Սնեգուրն ու Լուչինսկին անցան երկրորդ փուլ

եւ խորհրդարանի խոսնակ Պետրու Լուչինսկին։ Բոլոր երեքն էլ նախկին կոմունիստներ են։ Այժմ, սակայն, նրանց հայացքները տարբեր են։ Նախագահի վարչապետին մեղադրում է, որ նա դեմ է բարեփոխումներին եւ, որ Մոլդովայի պետական լեզուն համարում է ռումիներենը, այլ ոչ թե մոլդովերենը։ Լեպիշի ճնշող մեծամասնությունը մոլդովերենը համարում է ռումիներենի բարբառ, այլ ոչ թե առանձին լեզու։ Մոլդովիայում ԽՍՀՄ-ին միանալուց հետո այդտեղի հայացքները խստիվ արգելվում ու հետապնդվում էին։ Սանգելին, որը ջերմ հարաբերություններ ունի Ռուսաստանի վարչապետ Չեռնոմիրդինի եւ Ռուսաստանի ազդեցիկ շատ գործարարների հետ, կողմնակից է, որ Մոլդովան սերտ տնտեսական համագործակցություն ունենա ԱՊՀ երկրների հետ, նա դեմ է լեզուն մոլդովերենը կոչելուն։ Իսկ Սնեգուրը կողմնակից է Արեւմուտքի եւ հատկապես Ռումինիայի հետ սերտ կապերի հաստատմանը։ Ճիշտ է, թեեւ իր խոսքերի Սնեգուրը Ռումինիայի հետ միավորման կողմնակից չէ եւ գտնում է, որ Մոլդովան անկախ մնա, սակայն Ռումինիայի հետ հոգեւոր եւ տնտեսական միավորման է ձգտում։ Իսկ դրա առաջին քայլը հենց այն կլինի,

քանի որ 39 եւ 28 տոկոսով, անցան ընտրությունների երկրորդ փուլ։ Արդյունքի արդյունքներից պաս երեւում է, որ նույնանց նաեւ այն, որ անցած շաբաթ Ռուսաստանի Պետդումայում մի բանաձեւ է ընդունել, որով ասված է, թե անջատողական Մերձդնեստրյան Հանրապետությունը Ռուսաստանի համար հատուկ ռազմավարական հետաքրքրության նշանակություն ունի։ Մի քանի օր Մոլդովայի արտգործնախարարությունից հրապարակված պաշտոնական հայտարարությունում ասված է, որ այդ բանաձեւը հակասում է Ռուսաստանի Դաշնության եւ Մոլդովայի միջեւ նախկինում ստորագրված բոլոր համաձայնագրերին, ինչպես նաեւ մի շարք միջազգային նորմերին ու օկուպանտներին եւ Մոլդովայի ներքին գործերին խառնվել է նշանակում։ Այդ բանաձեւի կապակցությամբ Ռումինիան նույնպես իր մտահոգությունն արտահայտեց։ Այդ անզգույշ բանաձեւն լուս երեւույթին կարծեցինի մինչեւ ժողովրդի 2 մասերի միավորման բնական զարգացումը, ասում են, որ Ռումինիան առաջարկեց իր ժողովրդավարական եւ կիր դառնալու փաստը։ Զի՞ որ վերջին ժամանակներում առաջին անգամն է [illegible] այդ երկրում փոխվում ընտրությունների միջոցով։

ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆ-ՏԵՐՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ռուսաստանը մտադիր չէ զորքերը ամբողջությամբ հանել Չեչնիայից

18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»։ Ռուսաստանի ներքին գործերի նախարար Անատոլի Կուլիկովն այսօր ասաց, թե Ռուսաստանը մտադիր չէ Չեչնիայում 10 հազար բանակային զորք պահել։ Նրա խոսքերով, այդ զորքերի կեսը ենթարկվելու են իրեն, իսկ մյուս կեսը՝ պաշտպանության նախարարին։ Ծրագրերն Չեչնիայից հաղորդում են, որ Ռուսաստանի այս քայլը զայրացնելու է չեչեն ղեկավարներին, որոնք պահանջում են ռուսական բոլոր զորքերի հեռացումը Չեչնիայից մինչեւ նախագահական եւ խորհրդարանական ընտրությունները։ Անատոլի Կուլիկովն ասաց նաեւ, թե Չեչնիայում ներկայումս ռուսաստանյան 20 հազար բանակային զորք կան, ինչպես նաեւ 2500 ոստիկան։

Բոսնիա-Հերցեգովինայում միջազգային հին ուժերին կփոխարինեն նորերը

18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, BBC, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»։ ՆԱՏՕ-ի երկրների դեսպանները Բրյուսելում տեղի ունեցած հանդիպման ընթացքում պայմանավորվեցին, որ հաջորդ տարի էլ այդ կազմակերպության զորքերը կմնան Բոսնիա-Հերցեգովինայում կայունությունը պահպանելու նպատակով։ Դիվանագետները, սակայն, չկարողացան համաձայնության գալ, թե այդ գործողությունը որքան ժամանակ է տեւելու։ Դեկտեմբերին նրանք կանցկացնեն նոր հանդիպում, որտեղ էլ կորոշեն այդ հարցը։ Միջազգային ուժերի Բոսնիայում մնալու ժամկետը լրանում է մեկ ամսից, որից հետո նրանց փոխարինելու կգան շուրջ երկու անգամ ավելի փոքր թվաքանակ ունեցող նորերը, որոնք հավանաբար «կայունացման ուժեր» անվանումը կստանան։ Երբ նախկինում միջազգային ուժերի թվաքանակը հասնում էր 60 հազարի, ապա նոր զորախմբում կլինի 25-ից 30 հազար զինծառայող։ Միացյալ Նահանգները կտրամադրի զորքերի ամենամեծ թվաքանակը՝ շուրջ 6,5 հազար մարդ։ Բացի այդ, ԱՄՆ-ը պաշտպանում է այն առաջարկը, որ նոր զորքերի առաքելությունն ավարտվի 98 թ. կեսերին։ Գերմանիան, սակայն, պահանջում է ավելի կարճ ժամկետ՝ մինչեւ եկող տարվա ավարտը։

Իսրայելը շարունակում է ընդլայնել Արեւմտյան ափի իր բնակավայրերը

18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, RFI։ Իսրայելի պաշտպանության նախարար Յիցխակ Մորդեխայը թույլատրեց, որ Հորդանան գետի արեւմտյան ափում գտնվող հրեական Էմանուել բնակավայրում լրացուցիչ 1200 բնակարան կառուցվի։ Այդ գաղութում գերիշխում են ուղղափառ հրեաները։ «Խաղաղությունը հենց այսօր» շարժումը քննադատեց պաշտպանության նախարարի որոշումը։

Պակիստան. Չերբակալվեց գիտության նախարարը

18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, VOA։ Ոստիկանությունը Պակիստանի պաշտոնանկված վարչապետ Բենազիր Բհուտտոյի կառավարության բարձրաստիճան մի պաշտոնյայի էլ ձերբակալեց։ Բենազիր Բհուտտոյի կառավարությունում հետախուզության ծառայության պետ Մասուդ Շարիֆին բանտարկելուց հետո ոստիկանությունը ձերբակալեց գիտության եւ տեխնիկայի նախարար Նավազ Ջաֆարին։ Վերջինիս ձերբակալության պատճառներն անհայտ են, իսկ Մասուդ Շարիֆին բանտարկել են սեպտեմբեր ամսին Բենազիր Բհուտտոյի կրտսեր եղբոր՝ Մուրթազա Բհուտտոյի սպանության կապակցությամբ։

«Մարս-96»-ը ընկավ Խաղաղ օվկիանոս

Ավստրալիայի վարչապետ Ջոն Հաուարդն օրերս շատ շնորհակալ տոն ուներ։ Բանն այն է, որ նրան զանգահարել էր ԱՄՆ-ի նախագահը եւ զգուշացրել, որ անղեկավարելի դարձած ռուսաստանյան միջմոլորակային «Մարս-96» կայանը մի քանի ժամից ընթացքում ընկնելու է Ավստրալիայի վրա, ինչի հետեւանքով հնարավոր էր ռադիոակտիվ ամպի գոյացում եւ տեղանքի վարակում, քանի որ «Մարսի» վրա պլուտոնիումի մարտկոցներ կան։ Շփոթված եւ վախեցած վարչապետը լրիվ մարտական պատրաստության է բերել երկրի զինված ուժերը, ոստիկանությունը, վթարային ծառայություն[illegible] ու աղետների հետեւանքների դեմ [illegible] քարող մարմինները եւ շտապ մասնագ[illegible] առուլիս հրավիրել, որտեղ ասել է, թե իրեն հայտնի չէ 6 տոննա քաշ ունեցող կայանի ընկնման վայրն ու ժամանակը։ Վարչապետ Հաուարդն ասել է նաեւ, որ նախագահ Քլինթոնն Ամերիկայի օգնությունն է խոստացել Ավստրալիային։ Տևած ադրամներով [illegible] րոպեներով չի մի քանի ժամից հե[illegible] ամերիկացիները հայտնել են, որ [illegible] բաց օրը Բայկոնուրից արձակված [illegible] համարյա թե անմիջապես էլ անկառավարելի դարձած «Մարս-96»-ը ընկել է Խաղաղ օվկիանոս, Չիլիի ափից [illegible] Զատկի կղզու միջեւ։ Ռուսաստանի [illegible] գերական ծրագրի ներկայացուցիչ[illegible] ել է, թե վթարը տեղի է ունեցել «Պրոտոն-Կ» հրթիռի 4-րդ աստիճանի [illegible] փանման պատճառով, եւ որ «Մարսի» մարտկոցներում եղած 200 գրամ պլուտոնիում իրենից վտանգ չի ներկայացնում, քանի որ մարտկոցները շատ [illegible] ամուր են եւ կդիմանան բարձր ջերմաստիճանին ու անկման հարվածին։ [illegible] չեն, ավստրալիացիները այժմ կարող են հանգիստ լինել։ Ամերիկացիները նույնպես, քանի որ նրանց հիմնական [illegible] եւ միակ մրցակիցը Ռուսաստանն [illegible] երկար ժամանակ ուրիշ չի գա Ամերիկայի «Լոս Անջելես թայմս» թերթի այդ կապակցությամբ գրում է, հիշեցնելով, որ «հարուստ (?) 64 միլիոն դոլար արժեցող սիեզերական ծրագիրը [illegible] ժամանակում էին ներկայացում 19 երկրներ եւ ԱՄՆ-ը։ Գիտնականների կարծիքով, ֆինանսական դժվարությունների պատճառով Ռուսաստանը սպիտված կլինի մոտ 10 տարով դադարեցնել Մարսի մոլորակի հետազոտությունը։ Սակայն նույն թերթը հայտնում է նաեւ, որ Ռուսաստանի տիեզերական գործակալության ներկայացուցիչները համաձայն չեն այս ենթադրությանը, ասելով, որ նրանք դրա համար ֆինանս[illegible] ունեն։

ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆ-ՏԵՐՅԱՆ

Լատինական Ամերիկայում անհանգստացած են ժողովրդավարության համար

Չիլիում գումարված Իբերո-ամերիկյան վեհաժողովի մասնակիցների երախտագիտությամբ, լատինաամերիկյան ժողովրդավարական կառավարությունների համար հիմնական վտանգը ներկայացնում են կոռուպցիան, [illegible] եւ աղքատությունը 23 երկրների, Իսպանիայի եւ Պորտուգալիայի ղեկավարներն ընդունել էին մայրցամաքի բնակչության կենսամակարդակը բարձրացնելու միջոցներ։

Չիլիի նախագահի Էդուարդո Ֆրեյի կարծիքով, բոլոր երկրները կանգնած կառավարությունների կոռուպցիայի վտանգի առաջ [illegible]։ «Ոչ մի երկիր չի կարող հավակնել, թե զերծ է այդ վտանգից», ասել է նա։ Նրանք որոշել են միասնական ձեւով պայքարել կոռուպցիայի դեմ եւ համաձայնել են որ [illegible] երկրների օգնությամբ այն երկրներին, որոնք կոռուպցիայի հիմնական պատճառներն են [illegible]։ ԱՄՆ-ի [illegible] մի համագործակցությամբ, որը կառավարությունների [illegible]

[illegible] Ֆիդել Կաստրոյի [illegible] կարող են առաջինը [illegible] նախագահների [illegible] ժողովրդավարական [illegible]

Ֆիդել Կաստրոյի [illegible] [illegible] 1971-ից ի վեր, երբ հանդիպել էր իր նախկին [illegible] Սալվադոր Ալիենդեին [illegible] Չիլի Հանրապետության [illegible]

[illegible] «Կաստրո, Կաստրո», մինչդեռ Կուբայի [illegible] ազատ [illegible] բարձրացրել նրա հանդիպման [illegible] Կաստրոն մասնակցել է [illegible] [illegible] մի քանի երկրների ղեկավարներ եւ [illegible] համագործակցության [illegible] [illegible] Ես չի [illegible] «[illegible] Ֆիդել Կաստրոյին հրավիրել [illegible] ասել է Կուբայի [illegible] Ալ Մենեմը։

«ՌԵՊՈՒԲԼԻԿԱ ԱՐՄԵՆԻԱ» [illegible]

Պատրաստեց ՎԵՐԱ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Սփյուռք

Ռոբեր Հասսեճյանը վերհիշեց իր մուտքը «Մարմարա», որ չնայած թերթի հրատարակման բազում դժվարություններին, արդյունավետ էր։ Այսօր «Մարմարան» Պոլսում հրատարակվող [illegible] թերթերից է և թուրքական թերթերի պես, օգտվում է «մամուլի անօրինակ ազատությունից» դրսևորելով, սակայն, ուշադիր [illegible]։ Ընդհանուր առմամբ, «Մարմարան» [illegible] է թուրքական հանրա-րի համագործակցությունը [illegible] մրցակցության է վերաբերվում այդ բառի լավագույն իմաստով, նշելով որ «Ժամանակի» ընթերցողների մեծ մասը «Մարմարա» է կարդում, ինչը չի կարելի ասել «Մարմարայի» ընթերցողների մասին, քանզի «Ժամանակի» տպաքանակը կրկնակի փոքր է «Մարմարայից»։ Թերթին աշխատակցում են Ստամբուլի լավագույն մտավորականները, իրենց գործերը նախընտրելով տպագրել հատկապես [illegible] հարաբերությունների հարցում, որպես ոչ միայն Հայաստանի տնտեսության բարեփոխման այլև ներքաղաքական դժվարությունների [illegible] հաղթահարման ուղիներից մեկը։

Ռոբեր Հասսեճյանը սիրով պատասխանեց Թուրքիայի ներքին կյանքին, հայ գաղութի հիմնական [illegible] հարցերին, ո-

Մեր համայնքային հրավունքներում ոչ մի զիջում չենք արած

«Ազգի» լրագրողներին ասում է Ռոբեր Հասսեճյանը

Երեկ «Ազգի» խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանի հրավերով խմբագրություն էր այցելել եւ լրագրողների բազմաթիվ հարցերին պատասխանեց սփյուռքահայ տաղանդավոր գրող եւ լրագրող, 30 տարի «Մարմարա» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր Ռոբեր Հասսեճյանը, որի 70-ամյակը վերջերս նշվեց Գրողների միությունում։ «Հասսեճյանի հուշերը խոհափիլիսոփայական, հրապարակախոսական էջեր, որ ամեն օր հրապարակվում են «Մարմարայում», երկու-երեք հոգով օրաթերթ պահելը Պոլսո մեջ, հերոսություն է։ Մեծապես հետեւելով թուրքական թերթերին, տեղյակ պահելով պոլսահայ կյանքի իրադարձություններին, Հասսեճյանն անփոխարինելի ծառայություն է մատուցում մեզ, միաժամանակ մեծագույն զգուշավորությամբ եւ երջահայացությամբ ղեկավարում պոլսահայ գաղութը», ներկայացնելով գործընկերոջը, ասաց «Ազգի» խմբագիրը, հիշեցնելով, որ Հասսեճյանը ԹՄՄ «Վարդգես եւ Ռիտա Պալյան» մրցանակի առաջին մրցանակակիրն է։

լին կարծիքի եւ հայ համայնքի մի ջեւ երկու կողմին օգտակար։ Թերթի տպաքանակը [illegible] է տատանվել 2500-ից 2000։ Այն [illegible] ամենից [illegible] հայաստան թերթերից է. թերթը [illegible] 60 տոկոսն այն [illegible] է [illegible] հոլված է «Մարմարայի» [illegible]։ [illegible] Հասսեճյանը մի զվարճալի դեպք [illegible] «Մարմարայի» [illegible]։ [illegible]

Թուրքահայ 80-90 հազարանոց [illegible]

«Մարմարայում» [illegible]

[illegible]

ԼՈՒՍԻՆԵ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

ՕՏԱՐ ՄԱՄՈՒԼ

Մեծ քասրնի կորուսաբեր շրջագայությունը Ամերիկայում

Լաս Վեգասում հրատարակվող «Լաս Վեգաս Ռեվյու Ջորնալ» եւ «Լաս Վեգաս Սան» թերթերի նոյեմբերի 20-ի կիրակնօրյա համատեղ համարից տեղեկանում ենք, որ իր 221 տարվա պատմության ընթացքում [illegible]

[illegible]

ԼՈՒՍԻՆԵ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

[illegible] Հ. Ս.

ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼ

Տիգրանակերտի Ս. Կիրակոս եկեղեցին՝ կիսաքանդ

Տիգրանակերտի Ս. Կիրակոս եկեղեցին կառուցվել է 1515-18 թթ., հիմնովին վերանորոգման ենթարկվել 1722-ին, 1881-ին դարձել հրո ճարակ, դարձյալ վերանորոգվել 1883-ին։ Առաջին աշխարհամարտի տարիներին եկեղեցին բանակատեղի է եղել գերմանացի զինվորների համար, հետագայում, մինչեւ 1960 թ., օգտագործվել որպես մթերանոց։ 1965-ին Տիգրանակերտի հայ համայնքը ստ է կանգնել եկեղեցուն եւ մասնակիորեն վերանորոգել այն, սակայն, վերջին տասնամյակներին արտագաղթի մեծ չափերի պատճառով եկեղեցին կրկին թողնված է ճակատագրի քմահաճույքին եւ կիսաքանդ վիճակում է։ Վերանորոգման համար անհրաժեշտ գումար հայթայթելու տիգրանակերտցի գրող Մկրտիչ Մարգոսյանի ջանքերը պսակված արդյունք են տվել, հակառակ այդ առնչությամբ դժվարությունների ծագած դժվարությունների [illegible]։ Ըստ Թուրքիայի ճարտարապետների միության Տիգրանակերտի բաժնի կազմած տեղեկագրի, նորոգման աշխատանքների համար պահանջվում է մոտ 250 հազար դոլար, որի հանգամանքը վեր է ոչ մի հայկական գաղութի մեծերը։ Պետությունը նույնպես զուրկ է նման ծախսատար ձեռնարկ սկսելու հնարավորությունից։ 1996-ի բյուջեով Տիգրանակերտի մշակութային կառույցների համար նախատեսված 10 միլիարդ լիրան, որ նորոգման ծախսերի կեսից էլ պակաս է, ծրագրված է ծառայել [illegible] պարիսպների վերանորոգման համար։

«ՅԱՌԱՋ»

Հայ մշակույթի օրեր Շվեդիայում

Ֆրանսահայ «Յառաջ» օրաթերթից տեղեկանում ենք, որ նոյեմբերի 28-30-ը հայ մշակույթի օրեր են նշվել Շվեդիայում կազմակերպությամբ Ստոկհոլմի եւ Ուփսալայի հայ օգնության միությունների, ինչպես նաեւ Ստոկհոլմի ՄԱԿ-ի գրասենյակի։ Հայ երգահանների գործերով հանդես են եկել Անի Ղազարյանը (դաշնամուր), Գունիլա ֆոն Բահր (սրինգ), Արթուր Ահարոնյանը (դաշնամուր) եւ Անի Քաշիկյանը (ջութակ)։ Նույն օրերին Ուփսալայի «Ուփլանդմուզեում» թանգարանում կատարվել է նաեւ ցուցահանդեսի բացումը։

Կահիրե. Ասուլիս հայ-եգիպտական առնչությունների շուրջ

Կահիրեի (Եգիպտոս) պետական մեծ գրադարանում նոյեմբերի 30-ին երկրի մշակույթի նախարար Ֆարուք Հոսնիի հովանավորությամբ տեղի է ունեցել հրապարակային մի ասուլիս «Հայերը եւ նրանց հարաբերությունները Եգիպտոսի հետ անցյալում եւ ներկայում» թեմայի շուրջ, հաղորդում է տեղի «Արեւ» օրաթերթը։ Նյութը ներկայացրել են ԳԲԸՄ-ի Շրջանային հանձնաժողովի ատենապետ Պերճ Թերզյանն ու հայ-արաբական առնչությունների եգիպտացի մասնագետ Մոհամմեդ Ռեֆաաթ էլ-Իմամը։

Հ. Օ.

ԵՐԵՎԱՆ

Ցուցահանդեսի բացումը հետաձգվեց, փոխարենը՝ гуляем

Երեկ «Հայ-ռուսական թատրական կապերը» ցուցահանդեսի լուսաբանման նպատակով Հ. Պարոնյան թատրոն շտապող լրագրողներին դիմավորեցին թատրոնի փակ դռները։ Եվ միայն ծառայողական մուտքով երկրորդ հարկ հասնելուց հետո պարզեցինք, որ «Աշնանային թատերական հանդիպումների» («Ազգի» կողմից արդեն տեղեկացված) առաջին պարը հետաձգվել է, իսկ այդ մասին նախապես չտեղեկացված լրագրողների «իսկ այսօր» տարակուսած հարցին Հայաստանի թատերական գործիչների միության նախագահը ուրախ պատասխանեց՝ այսօր гуляем։

Այդուհանդերձ, ծեծմարաքի պատերից արդեն կախված էին հայ-ռուսական թատերական առնչությունների մասին պատմող մի քանի ստենդներ՝ «Հայ դասականները ռուս թատրոնում», «Ռուս դասականները հայ թատրոնում», «Հայերը ռուս թատրոնում» (Բուրջալով, Դավիդով, Սիմոնով եւ ուրիշներ), «Մոսկվայի դեղարվեստական թատրոնը եւ հայերը» եւ այլն։

Լիահույս ենք, որ հաջորդ հանդիպումներն առավել աշխույժ կլինեն, մանավանդ, որ երեկ Հայաստան մեկնել է ժամանելին բազմաթիվ հյուրեր, նրանց թվում նաեւ Կիրիլ Լավրովն ու Օլեգ Եֆրեմովը։ Այսօր նրանց մասնակցությամբ տեղի կունենա թատերական գործիչների միությունների համաժողովի առաջին արտագնա նիստը, իսկ երեկոյան Հ. Պարոնյան թատրոնում կներկայացվի Վահե Շահվերդյանի եւ Եվգենի Սաֆրոնովի համատեղ բեմադրությամբ «Ավե Մարիա» երաժշտական միստերիան։

Վերը նշված ցուցահանդեսի բացումը կկայանա նոյեմբերի 24-ին «Հայ թատերական նկարիչների» ցուցահանդեսի հետ համատեղ։

Ն. ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ

Վախճանվեց Զինովի Գերդտը

ՄՈՍԿՎԱ, 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ՌԱԴԻՈԿԱՅԱՆԻ: Ծանր հիվանդությունից հետո մահացավ ռուսական մշակույթը։ 81 տարեկան հասակում վախճանվեց Զինովի Գերդտը։ Դեռ վերջերս մեծ դերասանը նշեց իր 80-ամյակը։ Նա պարգեւատրվել էր «Հայրենիքին մատուցած ծառայությունների համար» երրորդ աստիճանի շքանշանով։ Նշանավորվում տարեդարձին նվիրված երեկույթի ժամանակ հոբելյարը ժպտում էր ու չէր թաքցնում ուրախությունը։ Նրան հենց այդպես էլ կհիշեն երախտապարտ հանդիսատեսները։

Հաջորդ տարվա մայիսի 7-ին, Կանն[illegible] 50-րդ [illegible]

«[illegible]»

ԱԶԳ մարզական

ՀԱՆՑԱՇԽԱՐՀ

Ամերիկացիները պնդում են, որ ռուսական մաֆիան սերտ կապերի մեջ է ռուս մարզիկների հետ

Առայժմ իշխանություններին չի հաջողվում հաստատել մաֆիայի եւ մարզիկների համագործակցությունը

[illegible]

ՇԱԽՄԱՏ

«Երեւանը» մեկնեց շախմատային եվրագավաթի խաղարկության

Եվրոպական չեմպիոնների գավաթի խաղարկության եզրափակիչ փուլին մասնակցելու համար այսօր, նոյեմբերի 20-ին Երեւան-Մոսկվա-Բուդապեշտ երթուղով Հունգարիա մեկնեցին աշխարհի չեմպիոն «Երեւան» շախմատային ակումբի անդամներ գրոսմայստերներ Արտաշես Մինասյանը, Աշոտ Անաստասյանը, միջազգային վարպետներ Նորայր Քալանթարյանը, Արսեն Եղիազարյանը: Բուդապեշտում նրանց կմիանան մեր թիմի առաջին երկու խաղատախտակները ներկայացնող գրոսմայստերներ Ռաֆայել Վահանյանը եւ Սմբատ Լպուտյանը: Առաջինը կժամանի Գերմանիայից, որտեղ նա հանդես է գալիս [illegible]

[illegible]

Այսօր երեկոյան Բուդապեշտում [illegible] «Երեւանը»: Վ. Հ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բռնցքամարտիկը մահացավ

Բռնցքամարտի Իտալիայի առաջնությանը մասնակցող 25-ամյա Ֆաբրիցիո Բիկիառենը գոտեմարտի վերջին ռաունդում մահացու հարված ստացավ մրցակից Վինչենցո Իմպարատոյից: Գիտակցությունը կորցրած մարզիկին հասցրեցին Պիզայի հիվանդանոց, որտեղ բժիշկները 4-ժամանոց բարդ վիրահատություն կատարեցին: Բռնցքամարտիկին կյանքը փրկել դուրս բերել չհաջողվեց, եւ բժիշկները հաստատեցին նրա կլինիկական մահը: Ամենայն հավանականությամբ, այս ողբերգությունը արհեստավարժ բռնցքամարտի գոյության եւ օրինականության մասին նոր վեճերի տեղիք կտա:

Հոլիֆիլդը հեռանում է ռինգից

Սենսացիոն լուր ստացվեց ԱՄՆ-ից: Ծանր քաշում արհեստավարժ բռնցքամարտի աշխարհի չեմպիոն Էվենդեր Հոլիֆիլդը որոշել է հեռանալ մեծ սպորտից եւ հրաժարվել Մայք Թայսոնի հետ ռեւանշ մրցամարտից: Եթե դա տեղի ունենա, ապա Հոլիֆիլդը պատմության մեջ կմնա առաջին ծանրքաշային չեմպիոնը, որը ռինգը կթողնի [illegible]:

«Լադան» դուրս եկավ եզրափակիչ

Տոլյատիի «Լադան» հոկեյի Եվրոպայի ակումբային առաջնության կիսաեզրափակիչ երրորդ խաղում 6:0 հաշվով առավելությամբ հաղթեց Լատվիայի «Կիեւ Բրիխս» թիմի նկատմամբ եւ իրավունք ստացավ մասնակցելու մրցաշարի եզրափակիչ փուլին: Նրա մրցակիցները կլինեն գերմանական «Դյուսելդորֆ» եւ Սլովակիայի «Կոշիցե» թիմերը: Եզրափակիչ մյուս խումբը կազմել են Ֆինլանդիայի ՀՊԿ-ն, շվեդական «Նրնդեն» եւ ավստրիական «Մամյոն»:

Խիզախ կնոջ ռիսկը արդարացված էր

Ռիսկը եւ արհեստավարժ սպորտը համատեղելի հասկացություններ են: Դրանում կարելի էր համոզվել ներկա գտնվելով Ակապուլկոյում (Մեքսիկա) անցկացվող ժայռից ցատկելու մրցումներում, ուր մրցում էին կանայք: Այս անգամ ամեն ինչ բարեհաջող ավարտվեց: Կարծում ենք, որ ռիսկը սպորտում միշտ պետք է հաշվարկված եւ արդարացված լինի: Իսկ հաղթող դարձավ 24-ամյա Խենի Պասկոյեն:

Մարզիչը կմարզի մարզիչներին

Ատլանտայի օլիմպիական խաղերից հետո մեծ սպորտը լքելու իր մտադրության մասին հայտնեց բռնցքամարտի ամերիկյան հանրահայտ մարզիչ Ռոն Օ'Բրայանը: Նրա սաները մասնակցել են ութ օլիմպիադաների: Իր աշխատանքային կյանքի ընթացքում նա պատրաստել է 17 օլիմպիականներ: Ատլանտայում նրա հանդես եկան նրա աշակերտները Մերի Էլլեն Քլարկը եւ Ջեննի Ռեյմըր Բրակը, ի դեպ, աշտարակացատկում արժանացավ բրոնզե մրցանակի: Ռոնը մտադիր է շարունակել մարզչությունը Ֆորտ Լաուդերդեյլում: «Ես մտադիր եմ մարզել մարզիչներին, եթե կարելի է այդպես արտահայտվել, ասում է նա: Միաժամանակ, ես շատ ժամանակ կունենամ գիտական աշխատանքի համար»:

ԹԵՆԻՍ

Գրաֆը պարտվեց եւ չհանդիպեց հորը

[illegible]

Հ. Լ.

Լավագույնը ավստրալական զույգն էր

ԱՄՆ Հարթֆորդ քաղաքում ավարտվեց տղամարդկանց զույգերի միջեւ անցկացվող թենիսի մրցաշարը, որի մրցանակային հիմնադրամը 500 հազար դոլար էր: Աշխարհի 8 լավագույն զույգերից ամենաուժեղը ավստրալիականն էր: Մարկ Վուդֆորդը եւ Թոդ Վուդբրիջը եզրափակիչում պարտության մատնեցին Սեբաստյան Լարոյին (Կանադա) եւ Ալեքս Օ'Բրայենին (ԱՄՆ) 6-4, 5-7, 6-2, 7-6 հաշվով:

Հիլը վթարի ենթարկվեց, բայց չտուժեց

«Ֆորմուլա-1» ավտոարշավի աշխարհի չեմպիոն Դեյմոն Հիլը թեթեւ վնասվածքներ ստացավ, վթարի ենթարկվելով Ճապոնիայի Սուզուկի մրցուղում: Աշխարհի թիվ 1 ավտոարշավորդը փորձարկում էր «Bridge stone» ֆիրմայի նոր անվադողերը: Այս ֆիրման փորձում է իր արտադրանքը մրցունակ դարձնել այլ ավտոմեքենաների հայտնի «Good year» ֆիրմայի անիվների հետ: «Պետք չէ այդպես հուզվել, ինձ ոչինչ չի պատահել», ասաց Հիլը բարձր արագությամբ մրցուղու արգելապատնեշներին բախվելուց հետո:

«Աստղերը» կհանդիպեն կորտում

Շուտով կմեկնարկի թենիսի աշխարհի առաջնությունը, որին կմասնակցեն աշխարհի 8 լավագույն մարզիկները: Վիճակահանության համաձայն, աշխարհի թիվ 3 ռակետ Եվգենի Կաֆելնիկովը, ընդգրկվել է այսպես կոչված «կարմիր» ենթախմբում, որտեղ նրա մրցակիցները կլինեն Փիթ Սամփրասը, Անդրե Ագասին եւ Բորիս Բեկերը: «Սպիտակ» ենթախմբում կմրցեն Մայքլ Չանգը, Գորան Իվանիշեւիչը, Թոմաս Մուստերը եւ Ռիխարդ Կրայչեկը:

Սաբատինին կարգավորում է անձնական կյանքը

Երկուշաբթի օրը Նյու Յորքում կայացավ արգենտինացի թենիսիստուհի Գաբրիելա Սաբատինիի ճանապարհումը մեծ սպորտից: Անդրադառնալով նման քայլի դրդապատճառին, Սաբատինին նշեց, որ ժամանակն է կարգավորել անձնական կյանքը: Հրաժեշտի արարողության ժամանակ նրան հոյակապ ծաղկեփունջ նվիրեցին Մոնիկա Սելեշն ու Շտեֆի Գրաֆը, որոնք Գաբրիելային մաղթեցին [illegible] մեծ կորտի նախկին բարեհամբույր խաղընկերուհիներին:

ՁՄԵՌԱՅԻՆ ՄԱՐԶԱՁԵՎԵՐ

Սնոուբորդը կդառնա օլիմպիական մարզաձեւ

[illegible]

Ազգ օրաթերթի համակարգչային ծառայությունը կարող եք պատվիրել

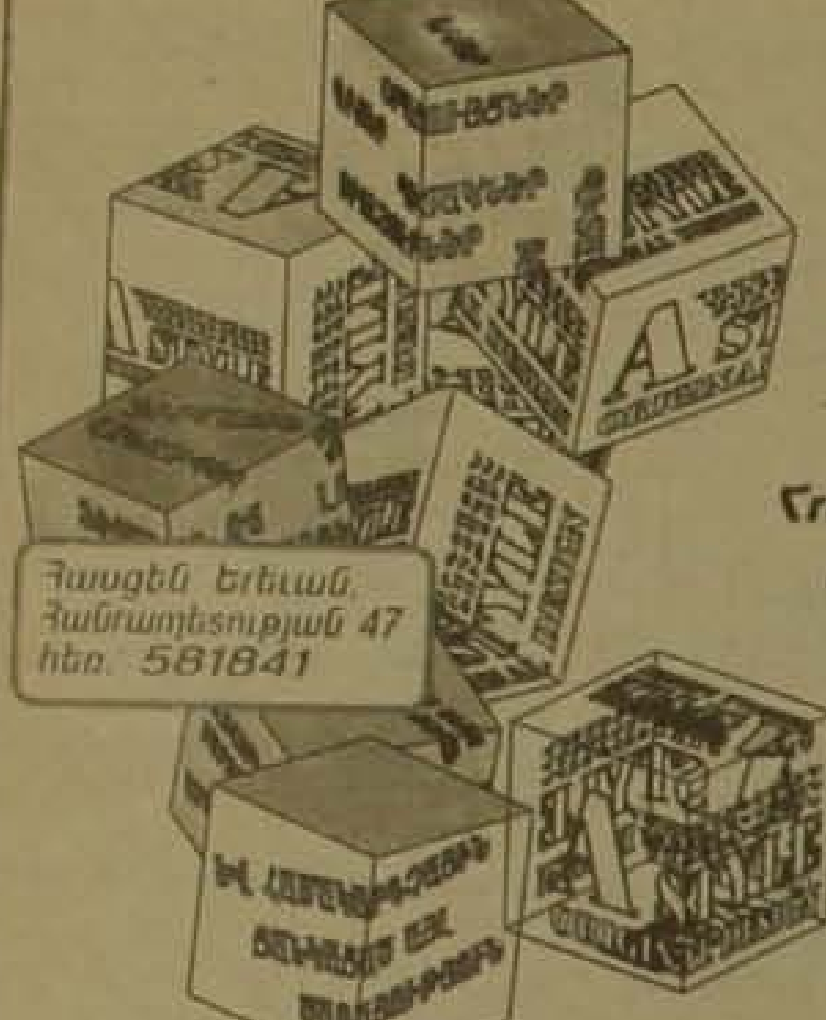

Գովազդների
Բրոշյուրների
Լոգոտիպերի
Անցաթղթերի
Կնիքների
Բլանկների
Հրավիրատոմսերի
Ֆիրմային ոճի
Օրացույցների
Այցետոմսերի
Բուկլետների
Գրքերի
ձևավորում

Յասցեն Երեւան, Յանրապետության 47
հեռ. 581841

Աշխատանքները կկատարվեն
Apple Macintosh, LaserMaster 1200 համակարգով

ՍՓՅՈՒՌ

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» ԲԱԶՄԱԼԵԶՈՒ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔԸ

«Եվրասիա» հիմնադրամի աջակցությամբ USAID-ի միջոցներով:

Ձեռնարկությունների մասին տեղեկությունները ներկայացված են անգլերեն և ռուսերեն լեզուներով, ապրանքների և ծառայությունների ցուցիչը՝ անգլերեն, հայերեն, ռուսերեն, ֆրանսերեն, իսպաներեն և արաբերեն լեզուներով:

Հրատարակիչ՝ «ՍՓՅՈՒՌ» ՍՊԸ:

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔԸ ԿԱՐԵԼԻ Է ՁԵՌՔ ԲԵՐԵԼ ԹԵՐԹԻ ԿՐՊԱԿՆԵՐԻՑ ԿԱՄ «ՍՓՅՈՒՌ» ՍՊԸ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻՑ

Փավստոս Բուզանդի 1/3, 1-ին հարկ
☎ 58-13-51, 58-91-67

WHIRLPOOL
Home Appliances

WHIRLPOOL ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՖԻՐՄԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԻՐԱՑՆՈՒՄ Է

	գինը ԱՄՆ դոլար
1. Սառնարան AGR 497	1999
2. Սառնարան ART 831	720
3. Սառնարան ART 836	765
4. Սառնարան ART 810	539
5. Սառնարան ART 816	574
6. Սառնարան ART 763	472
7. Սառնարան ART 762	440
8. Սառնարան ART 500	396
9. Սառնարան ART 728	366
10. Սառնախցիկ AFG 300	479
11. Սառնախցիկ AFG 027	417
12. Սառնախցիկ AFG 033	440
13. Լվացքի մեքենա AWM 807	440
14. Լվացքի մեքենա AWM 815	479
15 Լվացքի մեքենա AWG 336	702
16. Լվացքի մեքենա AWG 650	486
17. Միկրոալիքային վառարան AVM 430	272
18. Միկրոալիքային վառարան AVM 450	417
19. Միկրոալիքային վառարան AKL 530	199
20. Արտածծիչ AKR 613	89
21. Ֆիլտր (զտիչ) AKB 077	16,5
22. Յուղային ռադիատոր AKG	101
23. Յուղային ռադիատոր AKG	108,5
24. Յուղային ռադիատոր AKG	139

ՎՃԱՐՈՒՄԸ ԿԱՏԱՐՎՈՒՄ Է ՀԱՄԱՐԺԵՔ ԴՐԱՄՈՎ

Whirlpool
Home Appliances

Հեռ.
23-71-76,
23-29-95

ԱԼԻԱՆՍ ՍՊԸ
ALLIANCE Co. Ltd.

«Ալիանս» ՍՊԸ-ը արդյունաբերական ձեռնարկություններին, հիմնարկներին և ֆիզիկական անձանց առաջարկում է իր ծառայությունը, շուկայական գներից մատչելի գներով վաճառել ներկրված և հայրենական արտադրանքը:

Առաջարկում ենք հետևյալ ապրանքատեսակները.

№	Անվանումը	Չափի միավորը	Վաճառքի գինը (դրամ)
1.	Պոլիէֆիր ԼԱՔ հա. 1040 իր կոմպոնենտներով (համապատասխանում է ռուսական ստանդարտին)	15 կգ բալոն	18252
2.	Ալիֆային խեժ		573
3.	Ստվարաթուղթ կավճապատված, 300 գր/մ, թերթերով, 70X100 սմ	1 կգ	5050
		գալոն	85
4.	Պարկեջի լաք (լուծիչով)	1 կգ	750
5.	Չյութ № 4	(155 կգ) 1 կգ	1800
6.	Ացետոն 99,98 տոկոս	գալոն	20000
7.	Պաշի քրաներկ «Կասկե»	20 կգ	5050
8.	Սինթետիկ ներկ, սպիտակ	գալոն	1435
9.	Սինթետիկ ներկ, սպիտակ	կվարտա	1600
10.	Սինթետիկ ներկ, սպիտակ	կվարտա	2175
11.	Նիտրո ներկ (սեւ, սպիտակ)	գալոն.	
12.	Սեսիֆիրիզ		1750
13.	Նիտրո ներկ, կանաչ, կարմիր, կապույտ, դեղին	կվարտա	66100
		1 տոն	
14.	Պատուհան պլաստմասսայից		1290 ԱՄՆ դոլար
15.	Օֆսեթ (կանաչ) 84 սմ լայն. 68 գր/մ	1 տ	

Յասցե՝ Տպագրիչների 9, բն. 36
Յեռ. 52-16-00, 58-98-49, 52-93-90 Ֆաքս 56-51-02, AT&T 151-718

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

4 սենյականոց բնակարան (ընդհ. մակ.՝ 95 քմ, բնակ. մակ.՝ 65 քմ) քարե շենքի 4-րդ հարկում, ունի վերնահարկ (45 քմ) ընդհանուր մակ.՝ 140 քմ, Աջափնյակում (Յանրապետական հիվանդանոցի մոտ):
Հեռախոսներ 34-25-86 տուն. 58-18-41 աշխ. (ժ 13^{00}-18^{00})

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

3 սենյականոց բնակարան, Դեմիրճյան 40 շենք, բն. 20:
Հեռախոս՝ 52-67-28

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

2 սենյականոց բնակարան 5 հարկանի քարե շենքի 1-ին հարկում, Դեմիրճյան 17 շենք:
Հեռախոսներ՝ 58-18-41, 52-30-56

ԼՈՒԾԱՐՎԵԼ Է

«ՄԻՐՕ» Ս. Պ. ընկերությունը՝ գրանցված Մյասնիկյանի շրջանում:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

երկու առանձնատուն միջանկյալ 250 քմ այգիով (մեկը 5 սենյակով, կրկնակի խոհանոց, լոգարան, զուգարան, շենք վերանորոգված), մյուսը 80 քմ նկուղ-ավտոտնակով և բնակելի երկու հարկով (առանց ներքին հարդարանքի) «Զվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում (Մոնումենտ):

Զանգահարել 27-22-57 (ժամը 10^{00}-17^{00}) կամ 58-33-26 (ժամը 18^{00}-ից հետո):

1997 Թ. ՊԱՏԻ ՄԵԾԴԻՐ ՕՐԱՑՈՒՅՑ

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՆՎԵՐԸ ՁԵՐ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐԻՆ

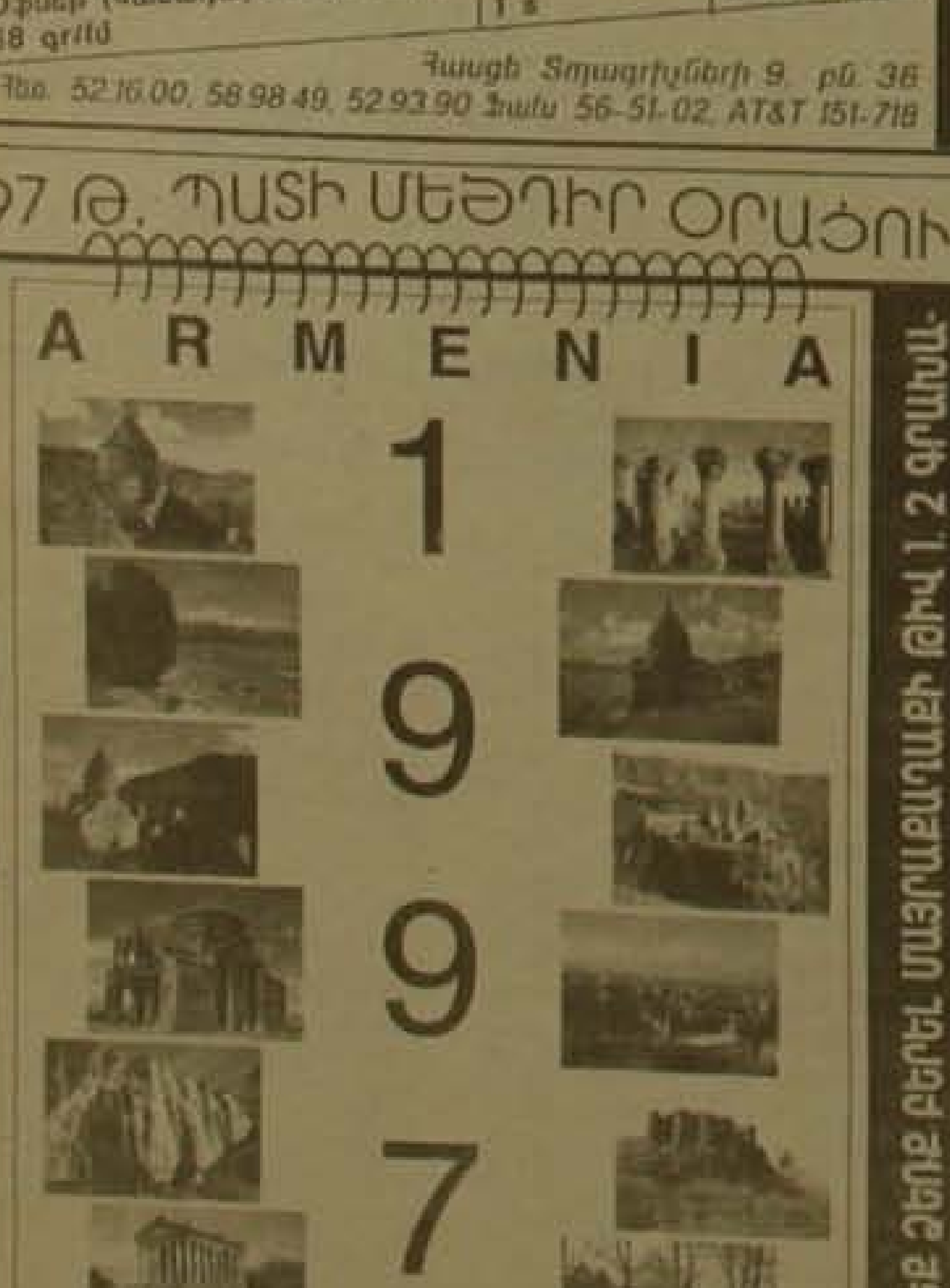

ԿԱՐՈՂ ԵՔ ՁԵՌՔ ԲԵՐԵԼ ՄԱՇՏՈՑԻ ՊՈՂ. ԹԻՎ 1, 2 ԳՐԱԽԱՆ. ՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ, «ՆՈՐՔ», «ԿՈՅԱՆ ՏՊԱՐԱՆ» ԳՐԱՍՏԵՂԾՈՒՄ

Նոյեմբերի 21-ին, ժամը 14-ին, Յայաստանի գրողների միության փոքր դահլիճում կկայանա

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆԻ

«ԹԱԼԱՆՎԱԾ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ» դրամի ներկայացումը հեղինակի ընթերցմամբ:

ԼՈՒԾԱՐՎԵԼ Է

«ԿՈՄԵՐՍԱՆՏ» արտադրական կոոպերատիվը՝ գրանցված Սպանդարյանի շրջանում:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

2 սենյականոց բնակարան Կոմիտասի փողոցում:
ՀԵՌԱԽՈՍ՝ 23-85-18

ՆՈՐԱՍՏԵՂԾ «ՈՍԿԵ ՁԿՆԻԿ»

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԸ

սիրով իր գիրկն է հրավիրում 4–7 տարեկան բոլոր մանուկներին: Սիրելի ծնողներ, մեզ մոտ ձեր երեխաները կպաշտպանվեն ...ամենաժամանակակից սնունդով, գտնվելով փորձառու և հմուտ մանկավարժների ուշադրության կենտրոնում, որոնք անհատապես կզբաղվեն ձեր զավակների մտավոր և ֆիզիկական զարգացմամբ:

ՄԵՆՔ ՍԻՐՈՎ ՍՊԱՍՈՒՄ ԵՆՔ ՁԵԶ:

Յասցեն՝ Մաշտոցի 21ա
Յեռախոսներ՝ 522583, 563295
ժամը 18-ից հետո

«Ազգ» օրաթերթի համակարգչային տպարան. Երևան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 2227. Տպաքանակը 4000. Ստորագրված է տպագրության 19. 11. 1996. Գինը՝ 75 դրամ